

BINNENKRANT

Huis De Zalm, Zoutwerf 5
2800 Mechelen

Verantwoordelijke uitgever: Fons Dierickx, Grote Baan 193, 9310 Herdersem

BIJLAGE

ONS HEEM

oktober-november-december 2007

driemaandelijks tijdschrift
afgiftekantoor: 2800 - Mechelen Mail
P 408944

INHOUDSTAFEL

Heemkunde Vlaanderen, actieplan 2008	2
Studiedag vrijwilligers en archief op woensdag 16 april 2008 te Brussel	12
Uitreiking Jozef Weyns-eremerk 2007	13
Uitreiking Joachim Beuckelaer-eremerk 2007	15
Uitnodiging cursus: Lang leve je collectie ... TEXTIEL	17
Geslaagde Europese denktank in Mechelen	18
www.helpdesklokaalerfgoed.be , de website voor wie vragen heeft over lokaal erfgoed!	19
Heeft u vragen? Stel ze aan de consulent van Heemkunde Vlaanderen vzw	19
Waar kan ik subsidies krijgen?	20
Rechtzetting mailadres	22
Oproep signalisatie heemkundige publicaties	22
Nacht van de Geschiedenis, "Naar men zegt ...", dinsdag 18 maart 2008	23
All In. Cultureel Erfgoed voor het Hele Gezin	24

HEEMKUNDE VLAANDEREN VZW

ACTIEPLAN 2008

0. Inleiding

2008 zal een cruciaal jaar worden in de werking van Heemkunde Vlaanderen vzw. In het kader van het nieuwe erfgoeddecreet en de integratie van het decreet op de volkscultuur in het erfgoeddecreet, zal Heemkunde Vlaanderen vzw zich moeten bezinnen over een nieuw en ambitieus beleidsplan. Heemkunde Vlaanderen vzw moet ervoor zorgen dat zij als koepelvereniging voor de erfgoedgemeenschap heemkunde (d.z. de heemkundige verenigingen, de lokale musea en collecties, de archief- en documentatiecentra, de individuele vorsers, ...) sterk in haar schoenen staat om een waardige en cruciale positie op te nemen in het erfgoedveld. Het heemkundige veld is een belangrijk deel van het erfgoedveld. De activiteiten die door heemkundige kringen worden georganiseerd ter gelegenheid van Erfgoeddag, Open Monumentendag en de Nacht van de Geschiedenis zijn hier een goede illustratie van. Momenteel tellen Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ruim 450 heemkundige kringen, 129 heemkundige musea, ca. 150 archief- en documentatiecentra en vijf provinciale koepels voor heemkunde. Daarnaast zijn er ook nog talrijke individuele vorsers en mensen die belang hechten aan de geschiedenis en volkscultuur van hun eigen regio. Als erfgoed meer aandacht krijgt, genereert dat uiteraard ook veel meer werk en kosten. Indien Heemkunde Vlaanderen vzw de erfgoedgemeenschap heemkunde kwalitatief wil ondersteunen dan zal zij een groeipatroon moeten doorvoeren en ervoor zorgen dat de projectwerking wordt opgenomen in de structurele werking. In de afgelopen drie jaar heeft Heemkunde Vlaanderen vzw ten volle bewezen dit te kunnen.

Heemkunde Vlaanderen vzw is dan ook klaar om zich met groot enthousiasme en veel overtuiging in te passen in het evoluerende erfgoedveld.

Missie:

Heemkunde Vlaanderen vzw, de koepelvereniging voor de heemkundige sector in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, wil:

- een vereniging zijn die heemkunde en onderzoek over lokale en regionale geschiedenis in Vlaanderen stimuleert, promoot, cultiveert, uitdiept en zichtbaar maakt voor het grote publiek en die ondersteuning en vorming biedt aan de heemkundige verenigingen en aan de provinciale koepels voor heemkunde in Vlaanderen

en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dit o.a. door te publiceren, door informatie en beleid toegankelijk te maken voor haar doelpubliek, door studiedagen te organiseren en door te participeren aan allerlei erfgoedmanifestaties;

- een vereniging zijn die mensen kan samenbrengen die belang hechten aan de geschiedenis en volkscultuur van hun eigen regio, waarbij de uitwisseling van informatie en ideeën centraal staat en die heemkunde als een bindmiddel gebruikt om contacten te leggen tussen al wat beweegt binnen de erfgoedsector in de breedste betekenis van het woord en aldus een bepalende rol te spelen in de maatschappelijke erkenning van volkscultureel erfgoed;
- een vereniging zijn die zich binnen een Europees en internationaal kader kan profileren, mensen kan stimuleren om cultuur te hanteren als een manier om wederzijds respect en begrip in de hand te werken;
- een vereniging zijn die kan bewijzen dat zij, op haar manier, meebouwt aan een eerlijke en democratische samenleving.

I. Vorming, begeleiding en ondersteuning

* In het kader van de strategische doelstelling 'Heemkunde Vlaanderen vzw zorgt voor een aanbod aan de kringen en aanverwante verenigingen rond vorming, aangepaste begeleiding en de nodige ondersteuning', willen we de volgende operationele doelstellingen in 2008 verwezenlijken.

a) OD 1.1. : Tegen eind 2011 wordt het heemkundige veld volledig geïnformeerd over alles wat zich beweegt in het erfgoedveld en over zaken die nuttig voor de kringen en aanverwante verenigingen kunnen zijn.

Naast het wetenschappelijke tijdschrift *Ons Heem* geeft Heemkunde Vlaanderen vzw driemaandelijks de *Binnenkrant* uit, als bijlage bij *Ons Heem*. De *Binnenkrant* heeft tot doel het heemkundige veld en aanverwante verenigingen binnen Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest grondig te informeren aangaande alles wat beweegt in de erfgoedsector en vooral in de sector volkscultuur. Hierin kunnen tevens artikels verschijnen met het oog op competentieverhoging van de organisaties of

artikels van didactische en ondersteunende aard. De projecten en activiteiten van Heemkunde Vlaanderen vzw worden hierin eveneens voorgesteld. De *Binnenkrant* wordt integraal op de website geplaatst. De *Binnenkrant* wordt gratis verzonden naar alle heemkundige kringen in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, naar alle bestuursleden van de provinciale koepels voor heemkunde en naar de abonnees op *Ons Heem*. Vanaf het najaar van 2007 wordt de *Binnenkrant* eveneens gratis verzonden naar de lokale musea en collecties in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarnaast kunnen ook andere erfgoedverenigingen of belangstellenden op vraag de *Binnenkrant* bekomen. Vanaf 2007 wordt de *Binnenkrant* eveneens digitaal verstuurd naar de bestuursleden van de heemkundige kringen in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (althans naar diegene waarvan we over een mailadres beschikken). Artikels voor de *Binnenkrant* worden bijeengesprokkeld door de stafmedewerkers, die vaak zelf de vormende artikels opstellen. In 2008 zullen vier *Binnenkranten* gepubliceerd worden, ten laatste eind maart, eind juni, eind september en eind december.

Eind 2007 begin 2008 zal Heemkunde Vlaanderen vzw een nieuwe interactieve, databasegestuurde website lanceren. De nood voor een vernieuwde website komt voort uit de bezorgdheid om interessante informatie op de meeste efficiënte en gebruiksvriendelijke manier te presenteren aan de heemkundige onderzoekers en het geïnteresseerde publiek.

Ook in 2008 zal Heemkunde Vlaanderen vzw een maandelijkse actualisering van de website verzorgen, zodat interessante informatie voor de heemkundige onderzoeker beschikbaar is. Dit houdt onder meer in dat aankondigingen van lezingen, manifestaties, tentoonstellingen, cursussen, enz. die verlopen zijn van de site worden verwijderd en dat de nieuwe aankondigingen, die door de stafmedewerkers actief worden verzameld, op de webstek geplaatst worden. Wanneer er informatievragen via de website binnenkomen, worden deze zo spoedig mogelijk beantwoord en/of op de rubriek 'vragenhoekje' geplaatst. Indien er antwoorden op de rubriek 'vragenhoekje' komen, dan worden deze, na controle, ook onmiddellijk op de site geplaatst. Ook de rubriek veelgestelde vragen zal op regelmatige basis worden aangevuld en geactualiseerd.

b) OD 1.2. : In deze beleidsperiode intensificeert Heemkunde Vlaanderen vzw het aantal studiedagen in samenwerking met het steunpunt of met een aanverwante organisatie.

In april 2008 organiseert Heemkunde Vlaanderen vzw samen met Faro, Steunpunt voor Cultureel Erfgoed vzw, een studiedag. Dit gebeurt in het kader van het project Pro Memorie. De studiedag zal plaatsvinden op de nieuwe locatie van Faro (zie OD 4.3.).

De studiedag heeft als globaal thema de verhouding tussen de erfgoedvrijwilligers en de professionele sector in archief- en documentatiecentra. Het programma valt uiteen in een algemeen gedeelte in de voormiddag en drie verschillende sessies in de namiddag waar praktijkvoorbeelden worden voorgesteld. De sessies hebben de volgende thema's: lokaal beleid en erfgoedvrijwilligers, gebruik van ICT voor vrijwilligersparticipatie én erfgoedorganisaties en vrijwilligers.

Zowel de erfgoedvrijwilligers als de professionelen behoren tot het doelpubliek. Via een interactie tussen beide groepen wordt gehoopt om deze nader tot elkaar te brengen.

c) OD 1.3. : In deze beleidsperiode verhoogt Heemkunde Vlaanderen vzw het regionaal vormingsaanbod.

In het kader van het project Lokaal Geheugen (zie OD 4.3.) worden in 2008 drie regionale cursussen georganiseerd voor lokale erfgoedbeheerders met een museale collectie. Zo kunnen de projectpartners van Lokaal Geheugen de doelgroep op een laagdrempelige en interactieve manier sensibiliseren en deskundiger maken. Voor de organisatie van deze cursussen zal Heemkunde Vlaanderen vzw ook samenwerken met de provinciale koepels voor heemkunde. Deze laatste worden betrokken bij de conceptualisatie (in de stuurgroep van Lokaal Geheugen), de praktische uitwerking en de promotie van de cursussen. De provinciale besturen zijn bij deze zaken ook actieve partners en staan in voor de logistieke ondersteuning van deze cursussen.

Elke regionale cursus is gewijd aan een bepaald aspect van ontsluiting, collectievorming, behoud, beheer of publiekswerking. In 2008 worden cursussen georganiseerd over:

- behoud en beheer van een textielcollectie (februari 2008)
- toepassing van mondelinge geschiedenis (mei 2008)
- doelgroepenwerking (november 2008)

Deze cursussen worden in de vijf provincies (voor Vlaams-Brabant en Brussel wordt één cursus georganiseerd) aangeboden. Elke cursus bestaat uit drie onderdelen:

- een praktijkvoorbeeld
- een presentatie van een expert

- presentatie van de resultaten van een proeftuin via een korte documentairefilm (zie OD 1.4.)

Binnen het kader van het project 'Pro Memorie, een eerstelijns helpdesk voor archief- en documentatiebeheerders in erfgoedverenigingen & promemorie.be: het virtueel historisch archief van de cultuur van alledag' (zie OD 4.3.) wordt een cursusreeks georganiseerd over archief- en documentatiebeheer. Hiermee wordt de vormingscyclus 'Aan de slag met archief en documentatie' uit het voorjaar van 2007 hernomen.

Voor deze herneming wordt samengewerkt met de erfgoedcellen van het Meetjesland en van Kortrijk. Telkens zal de lessenreeks worden georganiseerd in de desbetreffende regio. Er wordt ook een cyclus georganiseerd in samenwerking met de Federatie van Vlaamse Dovenorganisaties (Fevlado) met als doelgroep de Vlaamse dovenclubs. In samenspraak met de medeorganisatoren zal een gepast programma worden opgemaakt, waar soms één les uit de vorige lessenreeks kan wegvallen. Toch zullen opnieuw meerdere aspecten van het archief- en documentatiebeheer aan bod komen zoals inventarisatie, collectiebeheer, digitalisering, materiële bewaring en wetgeving.

d) OD 1.4. : Vanaf 2007 wil Heemkunde Vlaanderen vzw het heemkundige veld intenser begeleiden en ondersteunen.

Het is belangrijk de ondersteunende functie naar het heemkundige veld toe verder uit te breiden om het vertrouwen van de heemkundige kringen in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te behouden. De consulent zal zo spoedig mogelijk een antwoord geven op alle vragen die gesteld worden. Die vraagbaakfunctie zal telkens in de *Binnenkrant* worden aangekondigd om het heemkundige veld erop attent te maken. Hierbij wordt er tevens steeds aandacht gevestigd op de mogelijkheid om plaatsbezoeken of begeleidingstrajecten aan te vragen.

Naast losstaande plaatsbezoeken wordt er ook gewerkt met begeleidingstrajecten rond een bepaald thema, vb. visieontwikkeling. De medewerkers van Heemkunde Vlaanderen vzw zullen in 2008 minimum 15 heemkundige kringen en aanverwante verenigingen bezoeken. De persoonlijke contacten die men bij bezoeken aanknoopt, dragen bij tot de drempelverlaging van ons aanbod.

Binnen het project Lokaal Geheugen werden in totaal zeven proeftuinen opgestart (waarvan inmiddels één is afgerond). Een proeftuin is een intensief begeleidingstraject van een lokale erfgoedbeheerder. De bedoeling is om

inspirerende methodes en thema's op beperkte schaal te ontwikkelen, uit te testen en te evalueren. In 2008 worden zes proeftuinen verder uitgewerkt:

- behoud en beheer van een textielcollectie (met MUST/Museum voor Textiel – Ronse)
- mondelinge geschiedenis (met de Heemkundige Kring Sint-Achtenberg – Sint-Agatha Berchem)
- culturele diversiteit (met Heemkundige Kring De Semse/Sportimonium - Zemst)
- communicatie en publiek (met Oostends Historisch Museum De Plate – Oostende)
- nieuwe presentatievormen (met Heemkundig Museum Het Molenijzer – Putte)
- samenwerking in de gemeente/inschakelen toerisme (met Heemkundige Kring Peer – Peer)

Elke proeftuin wordt begeleid door een beperkte werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de lokale erfgoedvereniging, de projectmedewerker, één of meerdere leden van de stuurgroep van Lokaal Geheugen en eventueel externe specialisten.

Van de proeftuinen wordt verwacht dat ze een multiplicatoreffect hebben naar andere lokale erfgoedbeheerders. De resultaten zullen dan ook op een regionale cursus worden voorgesteld via een korte documentairefilm. In 2008 zal dat gaan om de proeftuinen 'behoud en beheer van een textielcollectie', 'mondelinge geschiedenis' en 'nieuwe presentatietechnieken' (zie OD 1.3.).

e) OD 1.5. : Vanaf begin 2007 worden alle begeleidingsvragen beschikbaar gesteld voor het hele heemkundige veld.

Heemkunde Vlaanderen vzw zal vragen i.v.m. begeleiding ter beschikking stellen via de websiterubriek 'veelgestelde vragen'. In 2004 werd a.h.v. interviews met goed werkende heemkundige kringen een rubriek 'veelgestelde vragen' aangemaakt op de website van Heemkunde Vlaanderen vzw. In deze beleidsperiode zal deze rubriek verder worden uitgebreid zodanig dat kringen hier de basisinformatie kunnen terugvinden die ze nodig hebben voor de werking van hun vereniging. Deze rubriek bevat nu reeds volgende onderdelen: de nieuwe vzw-wetgeving en modelstatuten, kwaliteitsvolle werking van een heemkring (o.a. medewerkersbeleid, visieontwikkeling, opstarten kring, organisatie vergaderingen, rekrutering van bestuursleden, interne en externe communicatie), de wet betreffende de rechten van de vrijwilligers, verzekeringen. In 2008 wordt deze rubriek uitgebreid met info over

auteursrechten, het schrijven van een wetenschappelijk artikel, de organisatie van een tentoonstelling, uitstap of lezing, ... Zeker elke drie maanden zal de rubriek worden aangepast op basis van literatuur, binnengekomen reacties en resultaten van plaatsbezoeken. Dit moet ertoe bijdragen dat de kringen zo goed mogelijk en op maat worden begeleid en ondersteund. De aanvullingen op de websiterubriek 'veelgestelde vragen' zullen indien mogelijk eveneens worden verwerkt in artikels voor de *Binnenkrant*. Dit om de informatie een zo groot mogelijke verspreiding te geven.

In de websiterubriek 'veelgestelde vragen' gaan de vragen en de respectievelijke antwoorden vooral over de werking van een heemkundige kring. Complementair hieraan werd in het kader van de projecten Lokaal Geheugen en Pro Memorie (zie OD 1.2., 1.3. en 4.3.) in november 2006 gestart met de website www.helpdesklokaalerfgoed.be. Het gaat hier vooral over lokale collecties (voorwerpen, archief, documentatie en immaterieel erfgoed). Helpdesk lokaal erfgoed bevat praktische tips, richtlijnen en hulpmiddelen, weblinks en een verslag van de voortgang van beide projecten. Verder heeft de website een helpdesk voor lokale erfgoedbeheerders. Die kunnen er terecht met vragen over allerlei aspecten van goed behoud en beheer, collectievorming, ontsluiting, publiekswerking en regelgeving. Via een contactformulier stellen zij hun vraag, die de consultant en de medewerkers van Lokaal geheugen en Pro Memorie zelf beantwoorden of in onderling overleg doorsturen naar de meest aangewezen experts uit het brede erfgoedveld. Helpdesk lokaal erfgoed wordt in de loop van 2008 verder uitgebouwd. De website moet zo het centrale advies- en informatiepunt worden voor lokale erfgoedbeheerders.

f) OD 1.6. : In 2008 start Heemkunde Vlaanderen vzw met een verbeterproject rond de doelgroep.

Uit de prioriteitenrooster van de zelfevaluatie die Heemkunde Vlaanderen vzw in 2004 uitvoerde, blijkt dat een verbeterproject i.v.m. de doelgroep als tweede belangrijkste wordt beschouwd. Via enkele beperkte enquêtes en interviews weet Heemkunde Vlaanderen vzw dat er heel wat noden en behoeften zijn bij de heemkundige kringen. Het is nu de bedoeling om via een verbeterproject alle specifieke verwachtingen en problemen van de 450 heemkundige kringen en aanverwante verenigingen te onderzoeken. In 2008 wordt een verbetergroep samengesteld en opgestart en wordt er een planning opgemaakt. De provinciale koepels voor heemkunde zullen meewerken aan deze bevraging rond de dienstverlening van Heemkunde Vlaanderen vzw en alsook tegelijkertijd hun

eigen dienstverlening bevragen.

g) OD 1.7. : In deze beleidsperiode wil Heemkunde Vlaanderen vzw de heemkundige kringen aanmoedigen om zich op een kwalitatieve manier naar het onderwijs te richten.

Om de verjonging van de heemkundigen te bewerkstelligen naar de toekomst toe is het belangrijk dat er interesse wordt aangewakkerd bij de kinderen en jeugd. Hierbij vindt Heemkunde Vlaanderen vzw het ook belangrijk dat er zo naar een cultureel divers publiek wordt gewerkt. Op deze manier creëert men ook een maatschappelijke inbedding van de heemkundige kringen. Om de expertise uit te bouwen om een dergelijk project op te starten zal Heemkunde Vlaanderen vzw in 2008 verder actief deelnemen met haar personeelsleden aan het project 'Villa Futura. Erfgoededucatie op het menu'. De uitwerking van het project 'Villa Futura' gebeurt in nauwe samenwerking met de koepelorganisaties uit de sector volkscultuur. Het project is ingediend door Volkskunde Vlaanderen vzw waarbij Heemkunde Vlaanderen vzw optreedt als partner. Het project heeft voornamelijk tot doel om de professionele medewerkers van de koepelverenigingen van de sector volkscultuur te bekwalamen inzake erfgoededucatie en om een basisaanbod voor de erfgoedvrijwilligers aan te bieden. In 2008 zal er voornamelijk gewerkt worden aan de realisatie van de 'erfgoedkit', een educatief volkscultureelspel voor het basisonderwijs.

Om een beter zicht te krijgen op wat er in het heemkundige veld reeds gebeurt op het vlak van erfgoededucatie werd in 2007, in het kader van de telefonische vragenlijst voor de uitbreiding van de erfgoedverenigingenwijzer (zie OD 4.3.), aan de heemkundige verenigingen de vraag gesteld of zij een erfgoededucatieve werking hebben. De analyse van deze gegevens zal in 2008 in een breder kader worden gegoten.

In 2007 werden contacten gelegd met de Arteveldehogeschool te Gent. Er wordt gewerkt aan een samenwerking tussen deze instelling en Heemkunde Vlaanderen vzw om er voor te zorgen dat lokaal erfgoed en heemkunde aanbod komen in de opleiding voor toekomstige leraren. Zo moeten de studenten van de lerarenopleiding in het derde jaar een stage lopen. Hier zou een samenwerking kunnen ontstaan door de studenten stageplaatsen aan te bieden in een erfgoedinstelling en meer bepaald bij een heemkundige vereniging. Voor de waarnemingsactiviteiten in het eerste jaar van de lerarenopleiding is het waardevol om rond erfgoedobjecten te werken, waarbij zou kunnen overeengekomen worden om deze objecten bij heemkundige verenigingen te ontlenen. De contacten en afspraken tussen Heemkunde Vlaanderen vzw en de Arteveldeho-

geschool zullen in 2008 bestendig worden.

In 2008 zullen een aantal medewerkers (zowel professionele als vrijwillige) van Heemkunde Vlaanderen vzw eveneens deelnemen aan het 'denktraject' over erfgoededucatie, georganiseerd door Canon Cultuurcel, het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, de IVA Kunsten & Erfgoed – afdeling Erfgoed en het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media en de twee erfgoedsteunpunten Vlaams Centrum voor Volkscultuur en Culturele Biografie Vlaanderen (vanaf 2008 het eenge maakte steunpunt voor cultureel erfgoed).

Voorts zullen in 2008 de medewerkers van Heemkunde Vlaanderen vzw zich verder scholen in de materie van erfgoededucatie en zoveel als mogelijk hieromtrent studiedagen en cursussen volgen.

II. Beheer en beleid

* In het kader van de strategische doelstelling 'Heemkunde Vlaanderen vzw streeft ernaar om tegen het einde van de beleidsperiode te werken met een voldoende aantal personeelsleden om de doelstellingen van voorliggend beleidsplan te verwezenlijken. Uiteraard wil Heemkunde Vlaanderen vzw een verantwoord medewerkersbeleid onderhouden met kwalitatieve vorming, huisvesting, verloning en begeleiding' willen we de volgende operationele doelstellingen verwezenlijken.

a) OD 2.1. : Tegen eind 2008 hebben alle beroepskrachten een functioneringsgesprek gehad.

In 2008 zullen, in het kader van een nieuw in te dienen beleidsplan voor het nieuwe erfgoeddecreet, aan de hand van de functioneringsgesprekken die in 2007 hebben plaatsgevonden, voor de medewerkers nieuwe functieprofielen worden uitgeschreven. Dit om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de doelstellingen die in het nieuwe beleidsplan zullen worden opgenomen en om ervoor te zorgen dat Heemkunde Vlaanderen vzw een kwaliteitsvolle en sterke vereniging in de erfgoedsector wordt. Heemkunde Vlaanderen vzw wil haar rol als koepelvereniging voor de erfgoedgemeenschap heemkunde ten volle opnemen en haar plaats in de erfgoedsector op eisen.

b) OD 2.2. : Tegen eind 2008 wordt een uitgebreid opleidingsplan opgesteld.

Eén van de resultaten van het verbeterproject medewerkers, dat in 2005 en 2006 werd uitgewerkt, is het opstarten, in 2007, van een project rond het opleidingsplan, om

in 2008 te beschikken over een uitgebreid opleidingsplan. Dit project wordt mee begeleid door Kwasimodo. In februari en maart 2007 vond de 1ste fase van het project plaats, in april en mei 2007 de tweede en derde fase en in oktober, november en december 2007 de vierde fase. In de eerste helft van 2008 zal dan het opleidingsplan uitgeschreven en geëvalueerd worden. De begeleidende werkgroep voor het realiseren van het project opleidingsplan bestaat uit vier bestuurders, twee stafmedewerkers en een stafmedewerker van Kwasimodo.

Het is nodig dat Heemkunde Vlaanderen vzw beschikt over een goed opleidingsplan om de zwaktes en de noden op het vlak van competenties bij de medewerkers (zowel de professionele als de vrijwillige) van de vereniging te detecteren en op te vangen.

* De volgende operationele doelstellingen kaderen in de strategische doelstelling 'De vereniging wil tegen het einde van de beleidsperiode een volledige implementatie van integrale kwaliteitszorg op alle gebieden van de werking'.

a) OD 3.2. : Tegen eind 2007 heeft Heemkunde Vlaanderen vzw de samenstelling van de raad van bestuur aangepast om te waken over de blijvende implementering van Integrale Kwaliteitszorg binnen de vereniging.

Heemkunde Vlaanderen vzw vindt het belangrijk dat er intern wordt gewaakt over de implementatie van IKZ. Daarom werden er in 2007 twee vacatures opgesteld om nieuwe vrijwillige leden aan te trekken voor de raad van bestuur. Er werd de vraag gesteld voor een deskundige in de implementering van IKZ in socio-culturele verenigingen en een deskundige uit het erfgoedveld. Deze vacatures werden verspreid in de zomer van 2007 via de eigen kanalen (*Binnenkrant* en website). Op deze oproep zijn drie kandidaturen binnengekomen. Na bespreking van de kandidaturen op de raad van bestuur van september 2007, werden de kandidaten uitgenodigd voor een gesprek met de voorzitter, de ondervoorzitter en de coördinator. Daar de gesprekken heel positief werden ervaren, was het voorstel dan ook om deze drie kandidaten op de algemene vergadering van 13 november 2007 voor te stellen als nieuw te aanvaarden leden voor de algemene vergadering én raad van bestuur. Vanaf januari 2008 zullen deze drie vrijwilligers dan ook als volwaardig lid effectief deel uitmaken van de raad van bestuur. Het gaat om de volgende drie vrijwilligers: Amand Dewaele (deskundige in de IKZ), An Van Rompaey (deskundige in de IKZ) en Nico Wouters (deskundige uit de erfgoedsector).

b) OD 3.3. : Tegen eind 2008 heeft Heemkunde Vlaanderen vzw een klachtenprocedure uitgewerkt.

Heemkunde Vlaanderen vzw zal in 2008 een klachtenprocedure uitwerken. Zo kan in de toekomst gemeten worden of een verbeterde communicatie een vermindering in klachten teweegbrengt. In 2006 werd immers een verbeterproject interne communicatie uitgewerkt en in 2008 start de vereniging een verbeterproject rond externe communicatie.

Voor het uitschrijven van deze klachtenprocedure zal Heemkunde Vlaanderen vzw contact opnemen met Kwasimodo vzw. Wanneer de procedure uitgeschreven is, dient nadien geëvalueerd te worden of deze procedure effectief werkt.

III. Externe contacten/netwerking

* Voor de vierde strategische doelstelling 'Heemkunde Vlaanderen vzw profileert zich als erkende partner in het brede erfgoedveld enerzijds en speelt ten volle zijn rol als koepelorganisatie ten opzichte van zijn eigen doelgroep anderzijds', zullen we de volgende operationele doelstellingen realiseren.

a) OD 4.2. : Vanaf 2007 intensifieert Heemkunde Vlaanderen vzw, als erkende partner in het volksculturele veld, haar samenwerking met het VCV.

Heemkunde Vlaanderen vzw vindt het ontzettend belangrijk om nauwe contacten met het steunpunt (voorlopig nog VCV) te onderhouden en om samenwerking te stimuleren. Momenteel vinden er maandelijks gesprekken plaats tussen Heemkunde Vlaanderen vzw en het VCV, waarbij ook de mogelijkheden tot samenwerking worden afgetast. De coördinator van Heemkunde Vlaanderen vzw zetelt tevens in de raad van bestuur van het VCV. Met het nieuwe steunpunt 'Faro. Steunpunt voor cultureel erfgoed vzw' wil Heemkunde Vlaanderen vzw de hechte en nauwe samenwerking voortzetten.

Heemkunde Vlaanderen vzw zal in de mate van het mogelijke ingaan op de adviezen en ondersteuning die het steunpunt haar aanbiedt. Sinds de vorige beleidsperiode werken Heemkunde Vlaanderen vzw en het steunpunt eveneens samen om de database met adresgegevens van heemkundige kringen in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de erfgoedverenigingswijzer up to date te houden (zie ook OD 4.3.). Wanneer Heemkunde Vlaanderen vzw een adreswijziging van een kring doorrijgt wordt dit onmiddellijk doorgegeven aan het steunpunt en vice versa.

Het VCV is momenteel partner in drie projecten van Heemkunde Vlaanderen vzw, namelijk het project 'Pro Memorie: Een eerstelijns helpdesk voor archief- en documentatiebeheerders in erfgoedverenigingen & promemorie.be: het virtueel 'historisch archief van de cultuur van alledag' (zie ook OD 1.2., 1.5. en 4.3.), het project 'De definitieve sprong naar Europa. Van www.heritage-organisations.eu tot de 'Second European Conference on the Role of Voluntary Organisations in the Field of Cultural Heritage'. Netwerkopbouw, reflectie en concrete participatie binnen een Vlaams-Europees samenwerkingsproject rond erfgoed' (zie hier onder) en het project 'Lokaal Geheugen' (zie ook OD 1.3., 1.4., 1.5. en 4.3.). Ook deze samenwerking zal in 2008, met het nieuwe erfgoedsteunpunt, bestendig worden.

Het project 'De definitieve sprong naar Europa. Van www.heritage-organisations.eu tot de 'Second European Conference on the Role of Voluntary Organisations in the Field of Cultural Heritage'. Netwerkopbouw, reflectie en concrete participatie binnen een Vlaams-Europees samenwerkingsproject rond erfgoed' werd uitgeschreven door Heemkunde Vlaanderen vzw, met als partners het VCV en VCM-Contactforum voor Erfgoedverenigingen vzw, en kreeg een projectsubsidie van de Vlaamse Gemeenschap.

Dit internationale erfgoedproject ging van start op 1 juni 2007 en loopt tot 31 mei 2008. Dit project heeft 3 doelstellingen: 1) het ombouwen van de website www.heritage-organisations.eu tot een online databank om op deze manier de Inventory of Heritage Organisations in Europe (IHOE) toegankelijk te maken voor een breed publiek en verder te werken aan de uitbouw van de gegevensdatabank van erfgoedorganisaties in Europa. 2) het organiseren van een internationale think tank meeting over de rol van erfgoedorganisaties in Europa. Dit is een reflectiemoment over de noodzaak en de inhoud van een Europese conferentie over de rol van erfgoedorganisaties in Europa in navolging van de 'First European Conference on Voluntary Organisations in the Field of Cultural Heritage' (Oslo, 2000). 3) het eventueel indienen van een subsidiedossier bij de Europese Commissie ter ondersteuning van een Europese conferentie (Europe for Citizens Program).

De eerste twee doelstellingen werden reeds in 2007 gerealiseerd. De verdere opvolging van de IHOE-website en de actieve contactopname met erfgoedorganisaties loopt uiteraard wel over de hele projectperiode en zal bijgevolg een belangrijke doelstelling blijven in 2008, samen met het verder uitbouwen van een Europees netwerk. Het derde doel, het indienen van een Europees project, zal in

2008 moeten gerealiseerd worden. De indiendatum voor een project onder het 'Europe for Citizens Program' is februari 2008. Voorafgaand zal moeten bekeken worden of een dergelijk project haalbaar is voor de projectpartners en welke de bijdrage kan zijn van de Raad van Europa en van Europese erfgoedorganisaties. Hiertoe is het onderhouden van Europese contacten van cruciaal belang. In 2008 moet tevens gezocht worden naar de wijze waarop de out- en input van het project kan bestendig worden.

b) OD 4.3. : Vanaf 2007 intensificeert Heemkunde Vlaanderen vzw, als erkende partner in het brede erfgoedveld, haar samenwerking en haar contacten met verenigingen in het erfgoedveld en vooral in het volksculturele veld.

In de vorige beleidsperiode begon Heemkunde Vlaanderen vzw de netwerking met verschillende verenigingen binnen het erfgoedveld uit te bouwen om haar plaats als erkende partner in het erfgoedveld op te eisen. In deze beleidsperiode zal Heemkunde Vlaanderen vzw deze samenwerking verder laten uitgroeien. Het is immers belangrijk dat Heemkunde Vlaanderen vzw haar rol als koepelvereniging en belangenverdediger van de erfgoedgemeenschap heemkunde in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten volle opneemt en zodoende tracht zoveel mogelijk contacten en samenwerkingsverbanden aan te gaan met verschillende verenigingen uit het erfgoedveld en vooral uit het volksculturele veld.

Heemkunde Vlaanderen vzw streeft dan ook naar een nauwere samenwerking met de andere erkende koepelorganisaties uit het volksculturele veld. Het voorzitters-overleg en de bijeenkomsten van de collega-overleggroep, georganiseerd door het VCV, waren hiervoor een eerste stap. In 2008 zal er vanuit de koepelverenigingen zelf ook gezocht worden naar een manier om op regelmatige basis een overlegmoment te hebben (zie onder). Er werden ook al gezamenlijke projecten met het volksculturele veld uitgewerkt. Zo ging Heemkunde Vlaanderen vzw in de vorige beleidsperiode van start met de projecten Lokaal Geheugen (zie hier onder) en Pro Memorie (zie hier onder).

Het project Lokaal Geheugen, dat loopt van 1 augustus 2006 tot 31 juli 2009, ondersteunt lokale erfgoedbeheerders met een museale collectie. Voor dit project werkt Heemkunde Vlaanderen vzw samen met de provinciebesturen, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, Volkskunde Vlaanderen vzw, VCV vzw en Culturele Biografie Vlaanderen vzw. Lokaal Geheugen wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap als een ontwikkelingsgericht project.

Lokaal Geheugen loopt over drie fases. De tweede fase

loopt van 1 augustus 2007 tot 31 juli 2008. Heemkunde Vlaanderen vzw wil de 3de fase onmiddellijk laten aansluiten op de 2de. Vóór 1 maart 2008 zal zij daarvoor een subsidieaanvraag indienen.

Aanleiding tot het project is de vaststelling dat lokale erfgoedbeheerders heel specifieke behoeften en verwachtingen hebben. Meestal gaat het om vrijwilligers, met weinig middelen en vaak zonder specifieke vooropleiding. Niet altijd voeren zij een coherent collectiebeleid. Vele lokale erfgoedbeheerders volgen daarenboven in hun presentatie een traditionele aanpak die vandaag slechts door een beperkt publiek wordt gewaardeerd. Zo verliezen ze de belangstelling van de lokale gemeenschap en bijgevolg hun maatschappelijk draagvlak. Vaak volstaan enkele praktische richtlijnen en tips om bewuster en deskundiger om te gaan met de eigen collectie. Precies die bewustwording en competentieverhoging vormen het doel van 'Lokaal geheugen'. Voor een optimale reikwijdte en maximale efficiëntie combineren de projectpartners vijf actielijnen:

- 1) *Cursussen* (zie OD 1.3.)
- 2) *Publicatie van tips*

Laagdrempelige publicaties hernemen de thema's van de cursussen en werken die verder uit. Ze bevatten, behalve verslaggeving van de voorbije cursus, praktische tips en richtlijnen over verantwoorde omgang met de erfgoedcollectie. De publicaties zullen verschijnen in de *Binnenkrant* en op www.helpdesklokaalerfgoed.be (zie ook OD 1.5.)

- 3) *Proeftuinen*

In 2008 worden vijf proeftuinen uitgewerkt (zie OD 1.4.). De resultaten van drie proeftuinen worden op een cursus voorgesteld via een korte documentairefilm (zie OD 1.3.)

- 4) *Digitale ondersteuning: helpdesk lokaal erfgoed* (zie ook OD 1.5.)
- 5) *Actualisering erfgoedverenigingenwijzer*

Lokale erfgoedbeheerders hebben behoefte aan contacten met organisaties en mensen met gelijkaardige collecties. Via een digitale databank kunnen zij op zoek gaan naar collega's uit hun regio of naar gelijkaardige erfgoedcollecties.

Liever dan een nieuwe databank uit te bouwen, opteren de projectpartners ervoor om de bestaande erfgoedverenigingenwijzer (met de daaraan verbonden databanken) te optimaliseren. Bij elke erfgoedcollectie volgt voortaan een korte beschrijving, adres, telefoonnummer en relevante informatie voor een bezoek aan de collectie (zoals manier van ontsluiten, eventuele openingsuren, bereikbaarheid). Deze gegevens werden in de zomer van 2007 verzameld en verwerkt. In het voorjaar van 2008 zullen de gegevens worden ingevoerd in de erfgoedverenigin-

genwijzer.

Op 30 juni 2008 eindigt de derde fase van het project 'Pro Memorie, een eerstelijns helpdesk voor archief- en documentatiebeheerders in erfgoedverenigingen & promemorie.be: het virtueel historisch archief van de cultuur van alledag'. Bij dit project zijn verschillende organisaties uit het volksculturele veld betrokken als partner: het Vlaams Centrum voor Volkscultuur vzw, het Steunpunt Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed vzw, het Samenwerkingsverband Vlaamse Verenigingen voor Familiekunde vzw, de Academie voor Streekgebonden Gastronomie vzw, de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden vzw, Volkskunde Vlaanderen vzw, het Instituut voor Vlaamse Volkskunst vzw, het Centrum voor Sportcultuur vzw en Kant in Vlaanderen vzw. In de begeleidende stuurgroep zetelen ook Culturele Biografie Vlaanderen vzw, VCM – Contactforum voor Erfgoedverenigingen vzw en de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen.

Pro Memorie heeft als algemene doelstelling lokale erfgoedvrijwilligers bij te staan bij het beheer van hun documentair erfgoed. Daarvoor zijn binnen het project een paar werkinstrumenten ontwikkeld die in 2008 verder verspreid en verfijnd zullen worden.

De online helpdesk lokaal erfgoed, waar de doelgroep vragen kan stellen aan de projectmedewerker en ook allerlei informatie kan vinden over archief- en documentatiebeheer, zal verder bemand en uitgebreid worden (zie OD 1.5.). De brochure 'Aan de slag met archief en documentatie' zal via diverse kanalen gepromoot en zo verder verspreid worden. In deze brochure komen de voornaamste zaken over het beheer van archivalisch erfgoed aan bod op een toegankelijke manier. Het onderzoek naar een geschikt digitaal inventarisatieprogramma voor archief en documentatie dat erfgoedvrijwilligers makkelijk kunnen hanteren, wordt voortgezet en afgerond. In een rapport zullen verschillende programma's met elkaar vergeleken worden. Hiertoe wordt een beroep gedaan op een werken focusgroep. Binnen dit project wordt ook meegewerkt aan de optimalisering van de erfgoedverenigingenwijzer inzake archief- en documentatiecentra. De gegevens werden in de zomer en herfst van 2007 verzameld. In het voorjaar van 2008 zullen de gegevens worden ingevoerd in de erfgoedverenigingenwijzer. Tenslotte zal in 2008 ook directe en praktische ondersteuning aan de doelgroep blijven gegeven worden.

Samen met de drie andere grote erkende koepelverenigingen in het volksculturele veld, nl. Samenwerkingsverband Vlaamse Verenigingen voor Familiekunde vzw,

Volkskunde Vlaanderen vzw en SIWE vzw, begon Heemkunde Vlaanderen vzw in 2007 een samenwerkingstraject om de mogelijkheid tot het oprichten van een overlegplatform 'volkscultuur' na te gaan. Hoofdbedoeling was de rol van het volksculturele veld in het erfgoedveld grondig te overdenken en te versterken. Het samenwerkingstraject werd begeleid door Kwasimodo. In eerste instantie werd een 'haalbaarheidsstudie' uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een structurele samenwerking tussen de betrokken erkende koepelorganisaties. In het najaar van 2007 werd echter de beslissing genomen om dit project even uit te stellen naar 2008 omdat de betrokken verenigingen pas dan een beter zicht krijgen op de meest recente evoluties binnen de erfgoedsector. In 2008 zal ook de rol die het nieuwe erfgoedsteunpunt op zich zal nemen meer uitgekristalliseerd zijn zodat we ook in deze materie over meer inzicht beschikken. Het is ook de intentie om in 2008 met alle erkende (en niet enkel de vier grootste) koepelorganisaties uit het volksculturele veld aan tafel te gaan zitten om te kijken hoe we een overlegstructuur kunnen creëren. Immers wanneer in 2008/2009 het decreet op de volkscultuur zal ingebracht worden in het erfgoeddecreet wil het volksculturele veld een waardige partner zijn in het totale erfgoedveld. Heemkunde Vlaanderen vzw zal zich mee ten volle inzetten om een 'overlegplatform' te verwezenlijken.

Heemkunde Vlaanderen vzw zal ook in 2008, samen met de andere koepelorganisaties en het steunpunt deelnemen aan de Cultuurmarkt, eventueel ook de Week van de Smaak, en deel blijven uitmaken van de stuurgroep van het project 'Villa Futura. Erfgoededucatie op het menu' (zie ook OD 1.7.).

Heemkunde Vlaanderen vzw zetelt ook in de stuurgroep van Erfgoeddag. De zesde Nacht van de Geschiedenis van het Davidsfonds zal ook in 2008 opnieuw plaatsvinden met de actieve medewerking van Heemkunde Vlaanderen vzw.

Daarnaast fungeert Heemkunde Vlaanderen vzw als partner in een aantal projecten: 'Uitgelicht & Toegelicht. Een virtuele referentiecollectie voor het agrarisch erfgoed in Vlaanderen (1850-1980)' van het Centrum Agrarische Geschiedenis, 'Het ABC van de Demervallei' van het Regionaal Landschap Noord-Hageland vzw, 'Limburg in klank en beeld' van Heemkunde Limburg vzw.

Hiernaast wil Heemkunde Vlaanderen vzw ook contacten leggen en eventueel samenwerkingsverbanden aangaan met verenigingen uit het bredere erfgoedveld, waartoe zij tot voordien nog geen echte contacten had. Zo treedt Heemkunde Vlaanderen vzw ook in 2008 als partner op in een project van de Bond Beter Leefmilieu 'Mijn Waterweg. Verleden, heden en toekomst van de waterloop

in mijn buurt' en is er een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met het Schelde-Landschapspark, die eind 2007 reeds leidde tot daadwerkelijke samenwerkingsinitiatieven (en welke ook in 2008 zullen bestendig worden). In 2008 is Heemkunde Vlaanderen vzw net als in 2006 ook partner in 'Het Gouden Hamertje' van Guliver vzw, een kortfilmwedstrijd met als doel lokale liederen, verhalen en gebruiken te bewaren. Om ook jongeren voor deze erfgoedfilmwedstrijd warm te maken werden er twee projecten ingediend waarbij ook Heemkunde Vlaanderen vzw partner is. Eén project, 'Erfgoed in Beeld', heeft de bedoeling om jeugdverenigingen aan te zetten erfgoedkortfilms te maken en een ander project 'Identify me/you' wil ditzelfde met allochtone jongeren bereiken. Heemkunde Vlaanderen vzw is tevens partner in de projectaanvraag het kader van het 75-jarig bestaan van de Chiro: 'Chiro 75. Expertiseopbouw en ondersteuning van lokale erfgoedzorg in een jeugdbeweging.' Door in 2008 te participeren aan zoveel mogelijk studiedagen en overlegvergaderingen binnen de sector raakt Heemkunde Vlaanderen vzw nog meer gekend bij andere verenigingen en spelers uit de brede erfgoedsector.

c) OD 4.4. : Tegen het einde van de beleidsperiode zijn het aantal klachten i.v.m. de doorstroom van informatie van en naar de provinciale koepelverenigingen en de kringen of aanverwante verenigingen verminderd met 70 %.

Heemkunde Vlaanderen vzw vindt het ontzettend belangrijk om haar doelgroep te informeren en te motiveren. Aan de naam bekendheid van de eigen organisatie bij de doelgroep werd in de vorige beleidsperiode al gewerkt vb. via een folder, brochure en website. Voor de informatiedoorstroming naar de provinciale koepelverenigingen en de kringen of aanverwante verenigingen heeft Heemkunde Vlaanderen vzw o.a. gewerkt aan een actueel ogend wetenschappelijk tijdschrift dat op regelmatige basis verschijnt (*Ons Heem*), een driemaandelijks *Binnenkrant* met interessante informatie voor de kringen en een up to date website via dewelke de heemkundige kringen ook vragen kunnen richten tot de koepelvereniging. Ook in 2008 zullen deze laatste drie kanalen terug met zorg worden uitgewerkt.

Het verbeterproject communicatie stelde een aantal zaken voor om de communicatie te verbeteren. In 2005 werd reeds gestart met een maandelijkse e-mail met nieuws uit de raad van bestuur die naar alle bestuursleden van de provinciale koepels wordt gestuurd om hen op de hoogte te houden van de acties die op stapel staan bij Heemkunde Vlaanderen vzw. In 2008 zullen er minimaal zes zulke berichten worden doorgestuurd. Om de

communicatie met de provinciale koepels verder uit te bouwen zal Heemkunde Vlaanderen vzw ook minimaal twee keer per jaar een voorzittersoverleg (overleg met de voorzitters van de provinciale koepels en voorzitter Heemkunde Vlaanderen vzw) organiseren.

Om de operationele doelstelling 4.4. meetbaar te maken worden vanaf 2007 alle klachten systematisch bijgehouden. Zo kunnen de klachten van 2007 op het einde van de beleidsperiode vergeleken worden met de klachten in 2011.

In 2008 worden een verbeterproject externe communicatie (OD 4.5.) en een verbeterproject rond de doelgroep opgestart (zie OD 1.6.).

d) OD 4.5. : Tegen eind 2009 heeft Heemkunde Vlaanderen vzw een extern communicatieplan.

Uit de zelfevaluatie van Heemkunde Vlaanderen vzw bleek dat communicatie één van de drie belangrijkste items was die de vereniging moest verbeteren. In 2005 en 2006 werd reeds een verbeterproject uitgewerkt rond de interne communicatie. Hiervoor werden een aantal kanalen voorgesteld. In deze beleidsperiode wil Heemkunde Vlaanderen vzw door middel van een verbeterproject de externe communicatie serieus evalueren en andere communicatiekanalen en mogelijkheden uitkiezen en uitwerken. Zo kan Heemkunde Vlaanderen vzw tegen eind 2009 een communicatieplan voorleggen.

In 2008 wordt een verbetergroep externe communicatie samengesteld en opgestart en wordt een planning opge maakt.

IV. Promotie heemkunde en wetenschappelijk onderzoek

* De volgende operationele doelstellingen kaderen in de strategische doelstelling 'Heemkunde Vlaanderen vzw speelt een prominente rol in de actuele trend en benadering van heemkunde als belangrijk onderdeel in een integrale benadering van cultureel erfgoed'.

a) OD 5.1. : Jaarlijks brengt Heemkunde Vlaanderen vzw het heemkundige veld op de hoogte van alle beschikbare recente en belangrijke evoluties op het vlak van het heemkundig onderzoek in Vlaanderen.

Heemkunde Vlaanderen vzw zal hiervoor gebruik maken van verschillende kanalen: de *Binnenkrant* (zie OD 1.1.), *Ons Heem* en de website (zie OD 1.1.). De stafmedewerkers zullen hiervoor informatie verzamelen en auteurs zoeken die vernieuwende artikelen kunnen publiceren.

Vanaf 2007 investeert Heemkunde Vlaanderen vzw intensief in de kwaliteitsverbetering van *Ons Heem. Tijdschrift over lokaal erfgoed in Vlaanderen* ter stimulering en vernieuwing van de actoren op het lokale terrein. Driemaandelijks geeft Heemkunde Vlaanderen vzw het tijdschrift *Ons Heem* uit. Het tijdschrift levert wetenschappelijke artikels over uiteenlopende heemkundige en volkskundige items.

Om de kwaliteit van *Ons Heem* te verhogen werd vanaf 2007 de ondertitel 'Tijdschrift over lokaal erfgoed in Vlaanderen' toegevoegd en werd er actief gezocht naar drie wetenschappelijke onderzoekers ter uitbreiding van de redactieraad. Deze wetenschappelijke onderzoekers dienen op de hoogte te zijn van nieuwe evoluties en kunnen kanalen aanspreken om vb. thesisstudenten aan te moedigen om artikels voor *Ons Heem* te schrijven. In 2007 werden de profielen voor de nieuw aan te werven redactieleden bekend gemaakt via advertenties in de eigen kanalen en in de wetenschappelijke wereld (o.a. universiteiten en hoger onderwijs). Op deze oproep stelden zich vier wetenschappelijke onderzoekers kandidaat, nl. Reinoud Vermoesen, Jan De Meester, Romain John van de Maele en Jan De Cock. Vanaf januari 2008 zullen zij de redactieraad vervoegen. Door deze vernieuwing wil Heemkunde Vlaanderen vzw ook een grotere verspreiding van een aantrekkelijker *Ons Heem* verwezenlijken. Eenmaal per jaar wordt een themanummer gepubliceerd (telkens het eerste nummer van het jaar en dit in het teken van Erfgoeddag). In 2008 wordt dit een themanummer rond 'Wordt verwacht:' (toekomst), inspelend op Erfgoeddag. De inhoud van *Ons Heem* moet bovenlokaal zijn. Het eerste nummer van *Ons Heem* voor 2008 wordt eind maart gepubliceerd (dan eind juni, september en december). 2008 zal hier wel een uitzondering op vormen (zie onder). Vier keer per jaar komt de redactieraad samen (in 2008: zaterdag 5 januari, 5 april, 5 juli en 4 oktober). De eindredactie is in handen van de coördinator van Heemkunde Vlaanderen vzw. Auteurs leveren op vrijwillige basis hun artikels in en dit telkens voor 15 januari, voor 15 april, voor 15 juli en voor 15 oktober.

Het tweede nummer van 2008 zal uitzonderlijk gelijktijdig met het eerste nummer verstuurd worden. Er is namelijk, in het kader van een samenwerkingsproject van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) met Heemkunde Vlaanderen vzw rond waterwegen, een voorstel gekomen van de BBL om van het tweede nummer van *Ons Heem* 2008 een themanummer te maken rond waterlopen. Het project van de BBL 'Mijn waterweg', waarin Heemkunde Vlaanderen vzw optreedt als partner, gaat over 20 samenwerkingsverbanden van natuurverenigingen en heemkundige kringen in Vlaanderen over het 'verleden, heden en toekomst van onze waterlopen'. Binnen de realisatie

van dit project is een publicatie voorzien, waarin elk samenwerkingsverband vier pagina's ter beschikking krijgt om het verleden, het heden en de toekomst van hun waterloop te schetsen, dit telkens voorzien van mooie foto's. Daarnaast wordt de inhoud aangevuld met een algemeen artikel over het historisch en ecologisch overzicht van de Vlaamse watersystemen. De BBL lanceerde het voorstel om de publicatie uit te geven als het tweede nummer van 2008 van *Ons Heem. Tijdschrift over lokaal erfgoed in Vlaanderen*. Op deze manier kent de publicatie dan ook een bredere verspreiding onder een geïnteresseerd publiek, vermits er in de samenwerkende projecten ook telkens een heemkring partner is. De voorziene datum van publicatie van dit speciale nummer van *Ons Heem* is eind maart 2008 (omwille van Wereldwaterdag) waardoor de abonnees van *Ons Heem* nr. 1 en nr. 2 van 2008 gelijktijdig in de bus zullen vinden.

Jaarlijks organiseert Heemkunde Vlaanderen vzw de heemdag, een heemkundige studie- en ontmoetingsdag. Deze heemdag vindt ieder jaar plaats in een andere Vlaamse provincie. De heemdag staat steeds in het teken van één of ander heemkundig of volkskundig onderwerp. In 2008 zal deze studiedag doorgaan in de provincie Limburg, op de mijnsite van Winterslag (C-mine), met als thema 'landschappen' (dit o.a. naar aanleiding van het eerste nationale park in Limburg). Heemkunde Vlaanderen vzw wil op deze dag een innoverend heemkundig thema in de kijker zetten.

* De vereniging wil in het kader van de strategische doelstelling 'Heemkunde Vlaanderen vzw stimuleert wetenschappelijk onderzoek binnen haar domein en zorgt voor een optimalisering van de ontsluiting via diverse kanalen tegen het einde van de beleidsperiode' de volgende operationele doelstelling realiseren.

a) OD 6.1. : Vanaf 2007 publiceert Heemkunde Vlaanderen vzw in haar driemaandelijks tijdschrift jaarlijks 10 % meer vernieuwende artikels die aansluiten bij actuele evoluties in het erfgoedveld.

Heemkunde Vlaanderen vzw wil ervoor zorgen dat het tijdschrift *Ons Heem. Tijdschrift over lokaal erfgoed in Vlaanderen* een actueler karakter krijgt en inspeelt op nieuwe evoluties in de erfgoedsector. Hiertoe zal de vereniging in 2008 10 % meer artikels over actuele onderwerpen publiceren. Er zal o.a. gezocht worden naar thesissen en gegeven lezingen die hieraan voldoen. Heemkunde Vlaanderen vzw zal eveneens auteurs zoeken die vernieuwende artikels rond heemkundig onder-

zoek kunnen leveren (vb. rond mondelinge geschiedenis, rond landschapsgeschiedenis, rond toekomstperspectieven van heemkunde, ...). Het aantrekken van vier wetenschappelijke onderzoekers in de redactieraad kadert eveneens in deze doelstelling (zie OD 5.1.).

In het eerste nummer van 2008 zullen zo een aantal artikels verschijnen rond het thema 'Wordt verwacht:' – dit in het kader van de Erfgoeddag. Het tweede nummer van

2008 zal volledig handelen over 'verleden, heden en toekomst van onze waterlopen' wat op zich een innoverend karakter zal hebben (zie OD 5.1.).

Fons Dierickx
Voorzitter

Jean-Marie Lermyte
Ondervoorzitter

Studiedag vrijwilligers en archief op woensdag 16 april 2008 te Brussel

Naast de vele honderden vrijwilligers die in Vlaanderen aan de slag zijn met het beheer van archieven, zijn er talrijke personen die beroepshalve bekommerd zijn om oude documenten. Dat zijn in de eerste plaats archivariissen, maar bijvoorbeeld ook medewerkers van een erfgoedcel, cultuurbeleidscoördinatoren, academische onderzoekers en anderen die werkzaam zijn in een erfgoedinstelling. De onderlinge verhouding tussen deze beide groepen is soms heel verschillend. Soms is er een zeker wantrouwen van beide kanten. Vrijwilligers voelen zich bedreigd door de professionele erfgoedorganisaties die meer middelen ter beschikking hebben en zij krijgen het gevoel dat zij uit de hoogte worden bekeken. Professionelen lijken niet altijd de mogelijkheden van vrijwilligers goed te kunnen inschatten en kijken soms met een zekere vooringomenheid naar heemkundige kringen en andere vrijwilligersverenigingen.

Maar het kan ook anders. Op bepaalde plaatsen slaan vrijwilligers en professionelen de handen in elkaar en werken samen aan archiefprojecten die beide partijen sterker maken. De erfgoedvrijwilligers kunnen werken met meer middelen en de erfgoedinstellingen kunnen beroep doen op gemotiveerde extra medewerkers.

Dit kan op veel verschillende manieren gebeuren. Een

vrijwilliger kan zelf een archiefbestand van een stadsarchief inventariseren. De samenwerking kan ook grootschaliger zijn, zo kan een heemkundige kring zijn archief- en documentatiecollectie onderbrengen bij een archiefinstelling.

Dergelijke initiatieven wil Heemkunde Vlaanderen vzw in de kijker plaatsen. Binnen het project Pro Memorie wordt daarom een studiedag over deze thematiek georganiseerd. De studiedag vindt plaats op **woensdag 16 april 2008**. Er wordt hiervoor samengewerkt met het nieuwe erfgoedsteunpunt Faro. De studiedag wordt dan ook georganiseerd op de vernieuwde locatie van het steunpunt in de Priemstraat 51 te Brussel. We hopen dat zowel de vrijwilligers als beroepsmensen aanwezig zullen zijn.

De studiedag zal bestaan uit een algemeen gedeelte in de voormiddag en in de namiddag zullen de deelnemers kunnen kiezen uit drie thematische sessies. De sessies focussen op het lokale beleid, de erfgoedvrijwilliger binnen een erfgoedorganisatie en digitale projecten. Het precieze programma voor deze studiedag wordt later meegedeeld in de *Binnenkrant*.

Voor meer info: wim.vanhaecke@heemkunde-vlaanderen.be, tel. 015/20.51.74 (Wim Vanhaecke)

Uitreiking Jozef Weyns-eremerk 2007

Het is een jaarlijkse traditie om aan het einde van de heemdag van Heemkunde Vlaanderen vzw het dr. Jozef Weyns-eremerk toe te kennen. Dat eremerk bestaat sedert 1984, toen het tiende overlijdensjaar van Jozef Weyns werd herdacht. Met dat eremerk wil men jaarlijks iemand die zich opmerkelijk heeft ingezet voor de heemkunde bekronen. Het is de organiserende provinciale koepel voor heemkunde, dit jaar dus Heemkunde Oost-Vlaanderen vzw, die de kandidaat voorstelt, maar het laatste woord is aan het bestuur van Heemkunde Vlaanderen vzw.

Voor dit jaar stond en staat iedereen achter de keuze van laureaat Fons Dierickx.

Fons Dierickx werd in Herdersem op 10 juni 1945 geboren en bracht het daar tot beroemdheid. In 1986 werd hij initiatiefnemer en medestichter van de Heemkundige Kring De Faluintjes, met als werkingsgebied de gemeenten Baarddegem, Herdersem, Meldert en Moorsel. (Enkele maanden voordien was de heemkring "Morcelle" uit Moorsel heropgericht). Hij werd er in 1987 de secretaris van, nu dus al twintig jaar. Sedert 1988 geeft deze heemkring een tijdschrift uit en ik laat u raden wie er de hoofdredacteur van is. In dit tijdschrift publiceerde hij tot nog toe zo'n 110 artikels of zo'n 1000 bladzijden, vooral over Herdersem. Hij is de bezieler van de succesrijke tentoonstellingen die jaarlijks en soms meer dan jaarlijks telkens in een van de deelgemeenten van De Faluintjes worden gehouden; de bijhorende interessante catalogus wordt door hem samengesteld. Hij is ook de samensteller en eindredacteur van de drie kijkboeken van telkens meer dan 300 bladzijden over de gemeenten van het werkingsgebied; alleen Herdersem blijft voorlopig achterwege. In 1997 publiceerde de kring de inventaris van alle waardevolle landschappen, gebouwen en monumenten in de Faluintjesstreek (304 p.), hoofdzakelijk het werk van Fons Dierickx. Maar niet alleen in zijn eigen tijdschrift publiceerde hij, want men doet graag een beroep op Fons Dierickx en ik weet niet of hij al ooit 'neen' heeft gezegd. Hij is een verwoed verzamelaar van alles wat zijn streek en Herdersem in het bijzonder betreft: boeken, gaande van prentkaarten, foto's en devotionalia, tot documenten, boeken en voorwerpen. Ik wil beklemtonen dat hij een verzamelaar van de goede soort is, want hij stelt zijn verzameling beschikbaar voor onderzoek, tentoonstellingen en publicaties. In Herdersem is hij sedert 1989 gildenmeester van de aloude Gilde van Sint-Antonius Abt, Sint-Hubertus en de Confrerie van Onze-Lieve-Vrouw en de Sint-Hubertus.

In Aalst kende en kent men hem ook. Lang niet alleen omdat hij er van 1965 tot 2000 in het onderwijs stond, met name als leraar en als graadcoördinator in het Sint-Maarteninstituut. Hij is sinds 1990 secretaris van de prentkaartenclub Groot-Aalst, sedert 1999 ondervoorzitter en sedert dit jaar voorzitter van één van de vijf deelraden van de cultuurraad van Aalst, met name van 'Cultureel Erfgoed'. In 2005 was hij laureaat van het Genootschap Sint-Maarten van de stad Aalst.

Fons Dierickx is in héél Oost-Vlaanderen gekend. Sedert 1994 is hij bestuurslid van Heemkunde Oost-Vlaanderen vzw. In 2001 kon men niet langer aan hem voorbijgaan. Hij kreeg toen de Reinaertprijs. Met die prijs wordt sedert 1970 een Oost-Vlaming bekroond die zich bijzonder onderscheiden heeft op heemkundig gebied. Dat alle kringen kandidaten kunnen voorstellen en dat de laureaat bij geheime stemming op de algemene vergadering in het voorjaar wordt verkozen, is een garantie voor de deegelijkheid van de laureaat.

Oost-Vlaanderen was hem te klein. Tot hier toe moest ik het doen met persknipsels of 'van horen zeggen', al twijfel ik geenszins aan mijn bronnen. Nu kan ik zelf getuigen. Na moeilijke jaren werd in 2002 het Verbond voor Heemkunde vzw opgevolgd door Heemkunde Vlaanderen vzw. Fons Dierickx werd de nieuwe voorzitter. Het was ongelooflijk hard werken om Heemkunde Vlaanderen

vzw weer volledig op de kaart te zetten. Onze voorzitter deed het! Sommigen onder u, met een bestuursfunctie, weten hoeveel vergaderingen er vaak nodig zijn om iets te organiseren of te bereiken. Werklust, dossierkennis, volharding, jovialiteit en ook wel eens koppigheid zijn daarbij deugden, waarover Fons in ruime mate beschikt. Krijgt hij tegenwind, dan trapt hij alleen wat harder en hij komt er ook.

Ook buiten Heemkunde Vlaanderen vzw kent men ondertussen onze voorzitter. In 2004 werd hij lid van de adviescommissies Cultureel Erfgoed bij de Vlaamse Gemeenschap en een jaar later lid van de stuurgroep ter herziening van het Erfgoeddecreet bij de Vlaamse Gemeenschap. Sinds 2002 publiceert hij in functie van zijn voorzitterschap van Heemkunde Vlaanderen vzw in allerlei tijdschriften en bij allerlei gelegenheden rond 'erfgoed' en de nieuwe ontwikkelingen binnen dit beleidsdomein.

In 2003 kreeg hij de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor de Vrijwilliger. In een twintigtal organisaties zit hij als vrijwilliger! Een aantal heeft te maken met het onderwijs. Andere zijn van pastorale en sociale aard. Ik zal deze hier niet allemaal opsommen. Ik wil wel nog de twee aanhalen die met cultuur te maken hebben. Sedert 1987 is Fons Dierickx bestuurslid van het Davidsfonds, afdeling Lebbeke, en consulent van het gewest Dendermonde, en sedert 1999 lid van de raad van bestuur van de vzw Faluintjestheater.

Het eremerk bestaat uit een kalligrafisch verzorgde oorkonde getekend door mevrouw Christine Cools-Mattheus uit Putte en een kunstwerk. De voorbije jaren was het kunstwerkje van de hand van mevrouw Sigrid Joosen uit Tildonk. Het exemplaar dat dit jaar aan de laureaat wordt uitgereikt, werd gemaakt door Etienne De Vis, een kunstenaar uit Smeerebbe-Vloerzegem bij Geraardsbergen die samen met zijn zoon Tim actief is binnen de kunstgroep GARD'PLASTIQ. Het nieuwe kunstwerk heeft de vorm van een schrijn. Dat heeft niet alleen te maken met de fascinatie die dr. Weyns had voor devotieschrijntjes en waarvan hij een heel mooie verzameling bezat, maar eveneens met de krachten die deze ontwapenende objecten uitstralen. De grote stalen drager heeft de vorm van een H, de H van Heemkunde, onderaan open, bovenaan gesloten. De zijwanden zijn geperforeerd met de kaartvlek Vlaanderen. Kobaltblauw duivenmelkersglas creëert een mysterieuze sfeer. In de open kant zit glas gevat met een tincoating. Binnenin zit het hart-spiraal-motief uit bandijzer geplooid, bijna symmetrisch en gebonden met ijzerbinddraad. In het hart zit een rode roos gevat (door middel van was) als symbool voor de niet

aflatende liefde, passie en toewijding van de betrokkenen voor de heemkunde. Dr. Jozef Weyns selecteerde als logo voor zijn Verbond voor Heemkunde vzw het hart en de twee spiralen. Het hart staat voor moeder aarde, de grote moeder als teken van liefde, vruchtbaarheid en leven. De spiraal of het slangmotief, het meest voorkomende symbool in de prehistorie, draagt het vruchtbaarheidsaspect in zich. De slang vervelt en wordt hierdoor als het ware opnieuw geboren. Ook die symbolen vindt men in het kunstwerk terug.

Dat de laureaat deze symboliek al tientallen keren heeft overgebracht naar ieder die met heemkunde is begaan is een open deur intrappen. Ik lees graag de tekst van de oorkonde voor:

*De Raad van Bestuur van
Heemkunde Vlaanderen vzw*

*overwegende dat de nagedachtenis van wijlen dr. Jozef Weyns, pionier van de heemkunde in Vlaanderen in ere moet worden gehouden, heeft ingesteld het dr. Jozef Weyns-eremerk, om de personen te bekronen die zich op het vlak van de heemkunde in de zin van dr. Jozef Weyns met een open geest bijzonder hebben onderscheiden, heeft besloten om het dr. Jozef Weyns-eremerk 2007 toe te kennen aan **Fons Dierickx** als blijk van waardering voor zijn heemkundig werk, voor zijn onverdroten inzet ter bevordering en promotie van de heemkunde en voor zijn totale toewijding voor de opwaardering van het lokale erfgoed zowel op lokaal, op provinciaal, op Vlaams als op internationaal vlak.*

Gegeven te Aalst op de 50ste Heemdag van Heemkunde Vlaanderen vzw op zaterdag 22 september 2007

*Namens **Heemkunde Vlaanderen vzw**,*

Jean-Marie Lermyte
ondervoorzitter

Raymond Lambie
secretaris

Luc Van Driessche
penningmeester

Jean-Marie Lermyte
Ondervoorzitter Heemkunde Vlaanderen vzw
Aalst, 22 september 2007

Uitreiking Joachim Beuckelaer-eremerk 2007

Reeds sinds het jaar 1966, ter gelegenheid van de viering van het 25-jarig bestaan van het toenmalige Verbond voor Heemkunde vzw, wordt het Joachim Beuckelaer-eremerk jaarlijks toegekend aan een persoon die een groot gedeelte van zijn leven aan de Vlaamse gastronomie besteedde en aldus in belangrijke mate bijdraagt tot de heropleving van de alom geprezen Vlaamse kookkunst.

Het is trouwens naar de 16de-eeuwse Antwerpse schilder, Joachim Beuckelaer, gekend genreschilder van o.m. keukentaferelen en andere interieurs en stillevens, dat deze hoogste onderscheiding wordt genoemd.

Het bestuur van Heemkunde Vlaanderen vzw is gelukkig bij de keuze van de laureaat – zoals ook voorheen steeds het geval is geweest – een beroep te kunnen doen op zijn gastronomisch consulent Jacques Collen, tevens voorzitter van de Academie voor Streekgebonden Gastronomie of Centrum voor Culinair Erfgoed, waarvoor onze oprechte dank. Het is de intentie van onze vereniging, en wij zullen alles in het werk stellen daartoe, om de nauwe samenwerkingsverbanden met het Centrum in de toekomst te blijven bewaren en bevorderen.

Het eremerk bestaat uit een kalligrafisch verzorgde oorkonde, getekend door mevrouw Christine Cools-Mattheus uit Putte, en een volzilveren braadroostertje, zoals afgebeeld op diverse 16de-eeuwse schilderijen, vervaardigd door de Duitse edelsmid Helmut Greif, thans opgevolgd door zijn zoon Thorwald.

En nu de laureaat. In zijn vergadering van 29 mei 2007 heeft de raad van bestuur van Heemkunde Vlaanderen vzw het Broederschap van de Geraardsbergse Mattentaart als laureaat voor deze hoge onderscheiding aangeduid.

Deze eminente vereniging – opgericht in 1979 – zorgt er immers voor dat de kwaliteit van het edel product dat wij kennen als mattentaart wordt bewaakt en dat de verspreiding ervan zeer sterk wordt gepromoot.

De oorsprong van de mattentaart gaat zonder enige twijfel terug tot in de middeleeuwen. Met de benaming “matten” bedoelt men gewonnen of gestremde melk, het voornaamste bestanddeel van de mattentaart. Vanaf de 18de, begin 19de eeuw reeds wordt het product zoals wij het nu kennen, geprezen in de Denderstreek en het gebied van westelijk Brabant en noordelijk Henegouwen.

De kwaliteit van de matten wordt bepaald door de kwaliteit van de melk. De bodemgewassen in de streek van Geraardsbergen – Lierde (weiden, klavergroei) spelen dus indirect een rol bij de productie van deze lekkernij. Door aan de matten eieren, suiker en amandelen toe te voegen, bekomt men de vulling van de taarten.

In 1979 werd het Broederschap van de Geraardsbergse Mattentaart opgericht, een vereniging van bakkers die in samenwerking met het stadsbestuur en een aantal vrijwilligers, zich tot doel hebben gesteld te waken over de

kwaliteit en de verspreiding van de echte mattentaart.

Op de eerste zondag van augustus wordt elk jaar opnieuw de “dag van de Geraardsbergse mattentaart” georganiseerd, tijdens dewelke nieuwe leden worden opgenomen en er op de markt doorlopend mattentaarten worden gebakken. In 2001 werd door het Guinness World Records Book een attest afgeleverd voor het maken van de grootste mattentaart ter wereld. Ze woog niet minder dan 536 kg en had een oppervlakte van 16,34 m².

De kers op de taart tenslotte is het feit dat op 16 februari 2007 het broederschap, na een dossierbehandeling van bijna vier jaar, het Europese label “beschermde geografische aanduiding” heeft gekregen van de Europese Commissie voor de Geraardsbergse mattentaart met als geografisch gebied de fusiegemeenten Geraardsbergen en Lierde.

Kortom, redenen te over om aan dit Broederschap het Joachim Beuckelaer-eremerk 2007 toe te kennen.

Om al deze redenen heeft de raad van bestuur van Heemkunde Vlaanderen vzw dan ook beslist: *“overwegende dat de voorvechters van de Vlaamse gastronomie, die een groot gedeelte van hun leven besteedden aan het hooghouden van deze traditie als een sieraad van eigen aard en cultuur dienen te worden geëerd, ingesteld het Joachim Beuckelaer-eremerk, genoemd naar de 16de eeuwse Antwerpse schilder die als de meester van vrucht en vlees, van keuken en koken wordt beschouwd.*

Dit eremerk, voorbehouden aan diegene die de Vlaamse gastronomie op bijzondere wijze doet kennen, waarde-

ren of haar beoefent, wordt door Heemkunde Vlaanderen voor het jaar 2007 toegekend aan het Broederschap van de Geraardsbergse Mattentaart, dit als waardering voor alle acties die de vereniging sedert 1979 onafgebroken onderneemt om de Geraardsbergse mattentaart te promoten en te waken over de kwaliteit van hun streekgebonden specialiteit (en op 16 februari 2007 tevens door de Europese Commissie officieel erkend als “beschermde geografische aanduiding”)

Aldus gedaan op de Heemdag te Aalst, op de 22ste dag van de zaai- of wijnmaand 2007”.

Het bestuur van Heemkunde Vlaanderen vzw hoopt van harte dat deze onderscheiding vooral een stimulans moge wezen niet alleen voor de laureaat doch voor eenieder die zich inzet voor het onderzoek naar en het bewaren van allerlei oude gerechten en gebruiken er rond in Vlaanderen.

Wij overhandigen dan ook nu graag in uw aller naam en aanwezigheid deze oorkonde en dit prachtige sieraad aan het Broederschap van de Geraardsbergse Mattentaart, en dit in de persoon van zijn voorzitter, de heer Roger Flamant, officieel “prince” van de Broederschap, die hier samen met een delegatie van de vereniging aanwezig is. Wij wensen jullie nogmaals van harte proficiat en alle heil voor de verdere toekomst.

Fons Dierickx
Voorzitter Heemkunde Vlaanderen vzw
Aalst, 22 september 2007

Uitnodiging cursus: Lang leve je collectie ... **TEXTIEL**

Wil je bijleren over je collectie lokaal erfgoed of je kennis opruissen? Heb je vragen over je collectie? Of wil je ervaringen uitwisselen? Dan zijn onze avondcursussen geknipt voor jou. Je krijgt er een schat aan kennis en praktische tips. En je leert er andere collectiebeheerders kennen.

In februari organiseren we de tweede cursus uit onze reeks. De cursus gaat over het goed behoud en beheer van een collectie textiel.

Wat?

Een verenigingsvlag, linnengoed, een kanten zakdoek, merklappen uit grootmoeders tijd of traditionele streekdracht ... Je collectie bevat wellicht meer textiel dan je zou denken. Leer op deze cursus hoe je textiel langer laat leven. Welke specifieke eigenschappen heeft textiel? Hoe vrijwaar je het van ongedierte? En hoe kan je textiel veilig opbergen, onderhouden en tentoonstellen?

Sprekers zijn Anneke Lippens (museumconsulente Oost-Vlaanderen)/Leon Smets (consulent behoud en beheer, Faro. Steunpunt voor Cultureel Erfgoed vzw).

Je krijgt ook een film te zien over het Must. Museum voor Textiel (Ronse, Oost-Vlaanderen). De film, speciaal gemaakt voor deze cursus, toont hoe je met enkele eenvoudige maatregelen je textielcollectie optimaal kan bewaren.

Voor wie?

De cursus is er voor iedereen met een collectie lokaal erfgoed (heemkringen en andere erfgoedverenigingen, lokale musea, particulieren met een collectie).

Waar en wanneer?

De cursus vindt plaats op een avond door de werkweek, van 19u tot uiterlijk 21u30. Data en locaties zijn:

- Limburg: wo 13 februari 2008

Het Stadsmus, Guido Gezellestraat 2, 3500 Hasselt

- Vlaams-Brabant en Brussel: di 19 februari 2008

Suikermuseum, Grote Markt 4, 3300 Tienen

- Oost-Vlaanderen: do 21 februari 2008

Must (Museum voor Textiel),

De Biesestraat 2, 9600 Ronse

- Antwerpen: wo 27 februari 2008

Heemkundig Museum Tempelhof, Bisschopslaan 1,
2340 Beerse

- West-Vlaanderen: do 28 februari 2008

Vlas-, Kant- en Linnenmuseum,

Etienne Sabbelaan 4, 8500 Kortrijk

Hoe inschrijven?

Je kan gratis inschrijven bij Gregory Vercauteren, projectmedewerker bij Heemkunde Vlaanderen vzw.

Adres: Heemkunde Vlaanderen vzw - Zoutwerf 5 – 2800 Mechelen

Email: gregory.vercauteren@heemkunde-vlaanderen.be

Tel: 015 20 51 74 Fax: 015 20 54 23

In mei 2008 is er nog een cursus gepland, over de toepassing van mondelinge geschiedenis. Wil je meer weten over deze cursus? Surf dan naar www.helpdesklokaalerfgoed.be (onder de rubriek 'kalender').

De cursusreeksen komen tot stand binnen het project "Lokaal Geheugen". Lokaal Geheugen biedt ondersteuning aan iedereen met een collectie lokaal erfgoed. Het project is een samenwerkingsverband van Heemkunde Vlaanderen vzw met de provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, Culturele Biografie Vlaanderen vzw, Vlaams Centrum voor Volkscultuur vzw en Volkskunde Vlaanderen vzw. Lokaal Geheugen is mogelijk dankzij de financiële steun van de Vlaamse overheid.

Geslaagde Europese denktank in Mechelen

Op 15 en 16 oktober 2007 waren een aantal Europese erfgoedexperten en vertegenwoordigers van enkele belangrijke Europese erfgoedorganisaties te gast in Mechelen. Zij waren hier op uitnodiging van Heemkunde Vlaanderen vzw, VCM-Contactforum voor Erfgoedverenigingen vzw en het Vlaams Centrum voor Volkscultuur vzw. Deze ontmoeting kaderde in het project 'De definitieve sprong naar Europa'. Dit project heeft naast het verder uitbouwen van de 'Inventory of Heritage Organisations in Europe' (IHOE), ook als doel het inhoudelijk voorbereiden van een nieuwe Europese conferentie rond de rol van vrijwilligersorganisaties in het erfgoedveld. Daarom riepen de Vlaamse partnerorganisaties de hulp in van een 'raad der wijzen' om samen na te denken over de inhoud van een dergelijke Europese conferentie.

In het Erfgoedcentrum Lamot in Mechelen werd gedurende twee werksessies van telkens twee halve dagen gediscussieerd. Het **inhoudelijk verslag** van deze ontmoeting kan je lezen op onze website www.heritage-organisations.eu.

's Avonds lieten we onze Europese gasten Mechelen verkennen. We kregen daarbij de bereidwillige hulp van Keizer Karel die ons in hoogst eigen persoon meenam langs de grote en kleine geschiedenis van Mechelen. In het Schepenhuis werd ons door de Stad Mechelen een receptie aangeboden. Na een uitstekend diner in restaurant Foliez, werd de avond besloten met een boottochtje op de Dijle.

In navolging van deze geslaagde denktankontmoeting zal tegen februari 2008 een **subsidiedossier** ingediend worden bij de Europese Commissie onder het 'Europe for Citizens' programma. Hiermee willen we Europese financiële steun vragen voor de organisatie van deze Europese conferentie over de rol van erfgoedverenigingen.

Europese genodigden op onze denktank:

Renaud Albasini, CIOFF-Suisse – Conseil International des Organisations de Festivals de Folklore et d'Arts traditionnels (Zwitserland)

Eléonore de Merode, EUROPA NOSTRA – Pan-European Federation for Heritage (Den Haag, Nederland)

Dag Myklebust, The Norwegian Directorate for Cultural Heritage (Noorwegen)

Emmanuelle Perrone, Association Nationale Cultures et Traditions (Gannat, Frankrijk)

Bénédicte Selfslagh, lid van verschillende internationale erfgoedorganisaties, voormalig voorzitter van de 'Cultural Heritage Steering Committee of the Council of Europe' (Straatsburg, Frankrijk)

www.helpdesklokaalerfgoed.be, de website voor wie vragen heeft over lokaal erfgoed!

Sinds kort kan iedereen met vragen over lokaal erfgoed terecht op www.helpdesklokaalerfgoed.be. Of het nu gaat over voorwerpen, documenten, archieven, mondelinge getuigenissen of audiovisueel materiaal: de website wil het adres zijn waar alle instanties, organisaties of individuen met een collectie lokaal erfgoed hun vragen kunnen stellen. Van de individuele verzamelaar over kerkfabrieken tot lokale musea en heemkringen: iedereen kan terecht op de helpdesk. Het principe van de website is eenvoudig: je typt je vraag in op een speciaal formulier. Per mail krijg je het antwoord toegestuurd. Voor het antwoord doen we een beroep op een specialist terzake. Op de site vindt u tevens een veelgestelde vragen rubriek, met o.a. vragen als: Waar kan ik subsidies krijgen? Wat doe ik als iemand mij een voorwerp aanbiedt? Hoe maak ik een inventaris van een archief? Wat doe ik bij waterschade aan mijn collectie voorwerpen? Het antwoord op deze vragen vind je dan terug op de

veel gestelde vragen rubriek. Je vindt er veel concrete informatie en eenvoudige tips om je collectie optimaal te beheren.

Hiernaast vind je op www.helpdesklokaalerfgoed.be ook informatie over interessante cursussen en literatuur. Je vindt er ook weblinks naar belangrijke sites en organisaties. Nieuwtjes over lokaal erfgoed zijn er ook te rapen.

Surf nu nog naar www.helpdesklokaalerfgoed.be en stel er al je vragen over lokaal erfgoed!

De helpdesk lokaal erfgoed is een realisatie van een groot samenwerkingsverband, waartoe ook Heemkunde Vlaanderen vzw behoort. De helpdesk lokaal erfgoed wordt financieel ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap.

Heeft u vragen?

Stel ze aan de consulent van Heemkunde Vlaanderen vzw!

Heeft u een probleem binnen de werking van uw heemkundige kring? Wil u raad over het opzetten van een project? Wil u nagaan hoe u beter kan communiceren om aldus meer leden te winnen? Wil u een duidelijke visie en doelstelling ontwikkelen voor uw vereniging? Heeft uw vereniging nood aan nieuwe ideeën? Zoekt u naar verjonging? Heeft u vragen over de nieuwe vzw-wetgeving en de daaruit voortvloeiende boekhoudkundige verplichtingen? Zoekt u nieuwe inhoudelijke actieterrainen? Voor een antwoord op al deze vragen, en nog veel meer, kan u contact opnemen met de consulent van Heemkunde Vlaanderen vzw, Daphné Maes. Men kan ook steeds, mits afspraak uiteraard, een beroep doen op de consulent om ter plaatse een bezoek te komen afleggen. Voor een aantal zaken kan zelfs een begeleidingstraject met de lokale kring worden opgestart. Een mogelijkheid is vb. een begeleidingstraject visieontwikkeling.

Voor plaatsbezoeken en alle vragen kan men terecht bij:
Daphné Maes, consulent Heemkunde Vlaanderen vzw
Huis De Zalm
Zoutwerf 5
2800 Mechelen
tel.: 015/20 51 74 (vragen naar Daphné Maes)
fax: 015/20 54 23
daphne.maes@heemkunde-vlaanderen.be

Waar kan ik subsidies krijgen?

Heemkundige kringen, musea en documentatiecentra vragen zich al eens af waar ze subsidies kunnen krijgen. In het tweede nummer van de *Binnenkrant* werd reeds uitgelegd hoe je te werk moet gaan om een subsidiedossier op te stellen¹. Voor subsidies kan je in theorie aankloppen bij allerlei overheden: de Europese Unie, de Vlaamse overheid, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, het provinciebestuur of je gemeentebestuur. Daarnaast zijn er ook een aantal andere spelers die middelen verdelen. Niet alle subsidiekanalen zijn geschikt voor de activiteit die jij voor ogen hebt. Je moet vaak aan een aantal voorwaarden voldoen.

Hoe hoger het beleidsniveau, hoe zwaarder de voorwaarden zijn.

Als lokale vereniging kan je dus best aankloppen bij je gemeentebestuur. De **gemeente** kan haar verenigingen op drie manieren subsidiëren:

-Nominatim-subsidies

De gemeente geeft verenigingen een vast bedrag. Zij verdeelt de subsidies zonder onderliggende reglementering of verdeelsleutel.

-Puntensysteem

De gemeente geeft een vereniging punten per georganiseerde activiteit. Hoe meer punten een vereniging bijeenprokkelt, hoe meer subsidies ze krijgt.

-Projectsubsidies

Projectsubsidies zijn er voor eenmalige initiatieven van tijdelijke aard en met duidelijk omliggende doelstellingen. Een gemeente mag zelf kiezen hoe ze een vereniging subsidieert. Daarom is het belangrijk dat je vereniging een stem heeft in de cultuurraad. Daar kan je mee beslissen welk subsidiestelsel wordt gehanteerd.

Op provinciaal niveau zijn er soms ook mogelijkheden om bepaalde zaken te laten subsidiëren. Elke **provincie** heeft een eigen subsidiesysteem. De uitgebreide voorwaarden, de indiendata en het maximale subsidiepercentage kan je terugvinden op de website van de provincie in kwestie. Hierbij een kort overzicht van mogelijke subsidiekanalen voor heemkringen, documentatiecentra en niet erkende lokale musea.

Bij de Provincie West-Vlaanderen kan je werkingsubsidies krijgen als heemkundige kring. Er is ook een provinciale prijs voor geschiedenis en volkskunde en je kan projectsubsidies aanvragen voor de ontsluiting van

cultureel erfgoed en voor archeologische projecten. Niet-erkende musea kunnen ook projectsubsidies aanvragen voor zover de projecten bijdragen in het streven naar een erkenning. Een historisch documentatiecentrum dat niet beheerd wordt door een heemkring die al subsidies van de provincie ontvangt, kan ook subsidies verkrijgen. Voor historisch-wetenschappelijke publicaties zijn er ook subsidies mogelijk. Meer informatie is te vinden op www.west-vlaanderen.be of kan je opvragen bij Reinoud.VanAcker@west-vlaanderen.be, tel. 050/40.35.70 of mariette.jacobs@west-vlaanderen.be, tel. 050/40.34.44.

Ook bij de Provincie Oost-Vlaanderen kan je als heemkundige kring subsidies verkrijgen. Hier worden de subsidies verdeeld onder de leden van de provinciale koepel voor heemkunde Heemkunde Oost-Vlaanderen vzw. Verder zijn er prijzen voor cultureel erfgoed en voor historisch onderzoek (geschiedenis, volkskunde, heemkunde, genealogie, kunstgeschiedenis en archeologie). Er worden ook subsidies voorzien voor erfgoedprojecten die betrekking hebben op de maatschappelijke integratie van het materieel cultureel erfgoed binnen de provincie Oost-Vlaanderen, onder meer door ontsluiting en herbestemming. Meer informatie is te vinden op www.oost-vlaanderen.be of kan je navragen bij anneke.lippens@oost-vlaanderen.be, tel. 09/267.72.52 of ignace.van.driessche@oost-vlaanderen.be, tel. 09/267.72.62.

De Provincie Antwerpen voorziet in werkingssubsidies voor lokale heemkundige musea. De subsidies worden verdeeld via de provinciale koepel voor heemkunde Heemkunde Gouw Antwerpen vzw. Niet-erkende musea die streven naar erkenning kunnen ook projectsubsidies aanvragen bij de Provincie Antwerpen. Daarnaast zijn er project- en werkingssubsidies voor culturele organisaties tot bevordering van de taal- en letterkunde en het roerend en immaterieel erfgoed die een bovenlokale werking kunnen voorleggen. Als je al een werkingssubsidie ontvangt, kan je wel geen projectsubsidie meer ontvangen. Uitzonderlijke culturele activiteiten van bovenlokaal belang kunnen ook een subsidie bekomen als de organisatie nog geen andere subsidie ontvangt van de provincie voor deze activiteit. Meer informatie is te verkrijgen op www.provant.be/vrije_tijd/cultuur of kan je navragen bij inge.geysen@admin.provant.be, tel. 03/240.64.29.

De Provincie Vlaams-Brabant voorziet een subsidie voor

¹“Van Aanwinst tot Zaaltekst. Deel II. Weet wat je waard bent. Over projectwerking en subsidies” in: *Binnenkrant*, 2007, nr. 2, p. 16-17. De Binnenkrant kan u steeds downloaden op onze website www.heemkunde-vlaanderen.be onder de rubriek ‘downloads’.

historische projecten die ook breed geïnterpreteerd wordt (publicaties, tentoonstellingen, educatieve projecten, ontsluiting). Het moet wel gaan om projecten die een regionale uitstraling beogen. Hiernaast zijn er ook subsidies voor archeologische projecten. Onder archeologische projecten worden opgravingen, prospecties, publicaties, educatieve projecten, tentoonstellingen en cultuurtoeristische ontsluiting van archeologische sites verstaan. Voor het opstarten van culturele projecten zijn ook adviesbeurzen voorzien. Er is ook een prijs voor cultureel erfgoed/historisch onderzoek. Niet-erkende musea die een erkenning nastreven kunnen onder bepaalde voorwaarden ook projectsubsidies verkrijgen. Meer informatie kan je vinden op www.vlaams-brabant.be of kan je navragen bij goedele.deseyn@vlaamsbrabant.be, tel. 016/26.76.77.

De Provincie Limburg voorziet in projectsubsidies voor samenwerkingsverbanden met erkende of geregistreerde musea (NI). Belangrijk is dat de projecten aandacht hebben voor de regionale functie en dat ze gericht zijn op het thema dat jaarlijks door de deputatie wordt bepaald. Er is ook een reglement voor bijzondere culturele initiatieven. Het gaat om vernieuwende of uitzonderlijke projecten met minstens regionaal belang. Als je een uitgebreide regionale werking hebt, kan je als culturele vereniging ook een werkingssubsidie bekomen. Voor de vijfjaarlijkse prijs van de ere-gouverneur L. Roppe kunnen ook wetenschappelijke studies omtrent het cultuurhistorisch leefmilieu in Limburg worden voorgedragen. Meer informatie kan je vinden op www.limburg.be of kan je navragen bij amilkers@limburg.be, tel. 011/23.75.80.

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan je bij de [Vlaamse Gemeenschapscommissie](http://www.vlaamse-gemeenschapscommissie.be) subsidies verkrijgen voor verenigingen, manifestaties en initiatieven in het domein van het cultureel erfgoed. Het moet publieksgerichte actie of onderzoek omvatten en de vereniging/manifestatie moet als Nederlandstalig worden beschouwd. Men houdt bij de beoordeling rekening met de uitstraling van de vereniging/manifestatie, met het belang van het onderwerp, met het wetenschappelijk niveau en met de deskundige organisatie. Meer informatie is te vinden op www.vgc.be of kan je navragen bij peggy.voesterzoons@vgc.be, tel.02/208.02.94.

Op **Vlaams niveau** kan je terecht bij een aantal decreten. Hierbij alvast de voornaamste subsidiekanalen. Bij het erfgoeddecreet en het archiefdecreet kan je mogelijk als lokale vereniging met een mooi en breedgedragen project ook subsidies verkrijgen. Voorafgaand is het belangrijk te weten dat men er belang hecht aan de pro-

fessionaliteit en de voorbeeldfunctie van een project. Andere beleidsprioriteiten zijn: samenwerking, participatie, diversiteit, inventarisering en digitalisering. Steeds zal je 20 % zelf moeten financieren. Bij de beoordeling van de dossiers let men ook op de partners. Zoek dus partners zoals de erfgoedcel, het gemeentebestuur, erkende musea, ...

Binnen het Erfgoeddecreet zijn vooral de ontwikkelingsgerichte projecten cultureel erfgoed met het oog op de zorg voor en de ontsluiting van het cultureel erfgoed interessant. Dit zijn projecten die voorbeeldinitiatieven ontwikkelen in de zorg voor en de ontsluiting van het cultureel erfgoed. Uiterlijke indiendatum is 15 november als het project aanvangt in de eerste jaarhelft en 1 maart als het project aanvangt in de tweede jaarhelft.

Binnen het archiefdecreet kunnen de projecten voor de culturele ontsluiting van privaatrechterlijke archieven (=niet overheidsarchief) en de projecten voor de archivalistische ontsluiting van privaatrechterlijke archieven door middel van ICT mogelijkheden bieden. Uiterlijke indiendatum is 1 november voor een project dat aanvangt in de eerste jaarhelft en 1 maart voor een project dat aanvangt in de tweede jaarhelft.

Meer informatie is te vinden op www.wvc.vlaanderen.be/erfgoed doorklikken naar 'Projecten cultureel erfgoed' en 'Archieven, bewaarbibliotheken en documentatiecentra'.

Het decreet voor de volkscultuur en het archiefdecreet worden binnenkort ingebracht in het erfgoeddecreet. Hoe de subsidiemogelijkheden aangepast zullen worden, zal in de volgende Binnenkranten uitgelegd worden. De plannen voor het nieuwe erfgoeddecreet zijn immers nog niet definitief en moeten nog door het Vlaams parlement gestemd worden.

Meer informatie kan men vinden op <http://www.wvc.vlaanderen.be/erfgoed>.

CANON, de Cultuurcel van het departement Onderwijs schrijft soms ook projectoproepen uit waardoor organisaties die rond erfgoededucatie willen werken subsidies kunnen verkrijgen. Men kan de projectoproepen opvolgen op de website www.canoncultuurcel.be onder de rubriek financiële ondersteuning.

Verder zijn er nog **andere financieringsbronnen** of occasionele subsidiëringkanalen. Hier alvast een aantal mogelijkheden.

Jaarlijks organiseert VCM - Contactforum voor Erfgoedverenigingen vzw, op verzoek van de Vlaamse minister voor Onroerend Erfgoed, de projectoproep 20 x 1.500 euro ter ondersteuning van educatieve of sensibiliserende

erfgoedprojecten rond monumenten- en landschapszorg of archeologie. Meer informatie is te vinden op www.vcmcontactforum.be of tel.: 03/212.29.60.

Ook Cera Foundation ondersteunt het vrijwilligerswerk voor domeinen zoals kunst en cultuur, land- en tuinbouw/platteland. De subsidies zijn bedoeld voor projecten met impact in de regio en oog voor 'samenwerking, solidariteit en respect voor het individu'. Meer informatie op www.cera.be (maatschappelijke projecten) of tel. 070/69.52.42.

Soms worden er ook projectoproepen uitgeschreven bij de Koning Boudewijstichting waarop erfgoedverenigingen kunnen reageren. Via de website kan je nagaan of er

oproepen gelanceerd worden die interessant zijn voor de eigen organisatie: www.kbs-frb.be of tel. 02/511.18.40. Verschillende verenigingen schrijven ook prijzen uit voor bepaalde wetenschappelijke publicaties, vb. de KANTL (www.kantl.be), de KVNS (www.kvns.be), TIMS (www.timsmills.info) voor de I.J. de Kramer-prijs, ...

Als je er aan denkt een subsidiedossier in te dienen bij de provincie, bij de Vlaamse Gemeenschap of bij andere subsidiegevers kan je dit ook steeds eens laten nalezen door Heemkunde Vlaanderen vzw. We kunnen zeker een aantal tips geven. Neem contact op met daphne.maes@heemkunde-vlaanderen.be.

Rechtzetting mailadres

In de vorige *Binnenkrant* (nr. 3 – 2007) staat op p. 22 bovenaan een foutief mailadres. Het correcte mailadres van Marcel van den Heuvel, verantwoordelijke voor de tijdschriftencollectie van de Stadsbibliotheek Antwerpen, is marcel.vandenheuvel@stad.antwerpen.be.

Oproep signalisatie heemkundige publicaties

Vanuit het oogpunt van de collectievorming van de Stadsbibliotheek Antwerpen worden de heemkundige verenigingen verzocht om voortaan hun publicaties (reeds verschenen of nog te realiseren) te signaleren aan de Stadsbibliotheek Antwerpen. Heemkundige publicaties mogen, naast hun tijdschriften, immers niet ontbreken in de bewaarbibliotheek van het Vlaamse culturele erfgoed, maar het is voor de Stadsbibliotheek Antwerpen niet altijd even evident om deze op het spoor te komen. Het is evenwel niet de bedoeling dat de heemkundige verenigingen hun publicaties gratis aan de Stadsbibliotheek Antwerpen bezorgen, de vraag is enkel om deze te signaleren zodat de Stadsbibliotheek Antwerpen kan overgaan tot aankoop van de publicatie.

Om uw publicaties te signaleren, kan u contact opnemen met: Dirk Van Duyse, collectievorming Stadsbibliotheek Antwerpen, Hendrik Conscienceplein 4, 2000 Antwerpen, tel. 03/206.87.44, dirk.vanduyse@stad.antwerpen.be.

Nacht van de Geschiedenis

‘Naar men zegt ...’

Dinsdag 18 maart 2008

De Nacht van de Geschiedenis is al aan z'n zesde editie toe. Dit jaar vindt de Nacht plaats op dinsdag 18 maart 2008. Voor het tweede jaar op rij werken we rond een thema. Na het grote succes van 'Aan tafel' vorig jaar, kiezen we dit jaar voor 'Naar men zegt...'. Daarbij staat mondelinge geschiedenis in de kijker. Een thema dat zeer gevarieerd wordt ingevuld. Het wordt dus zeker een Nacht waarover gesproken zal worden!

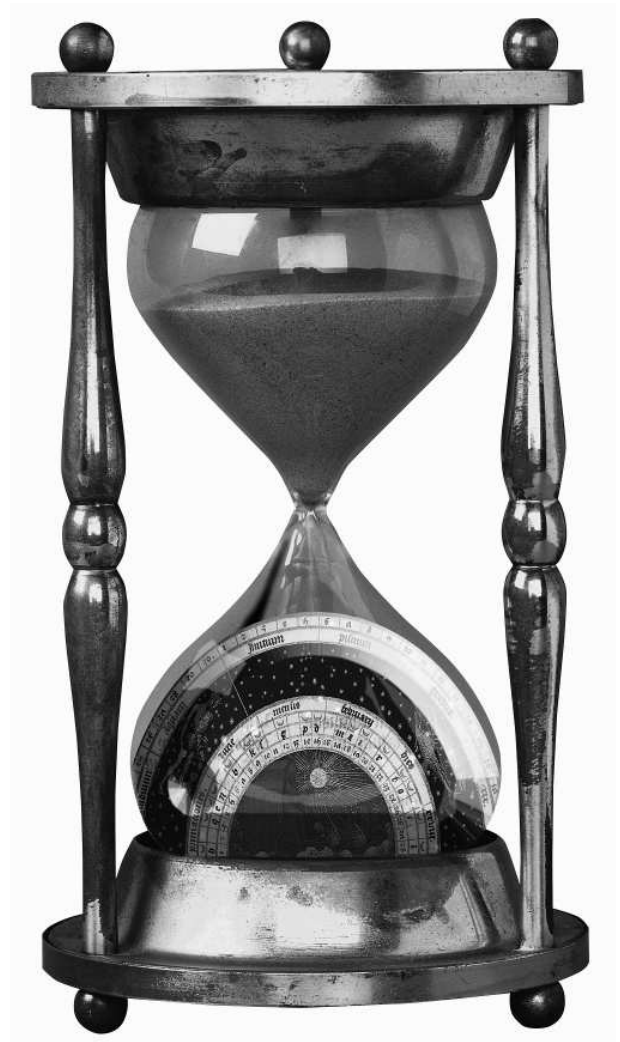
In Vlaanderen zijn er het hele jaar door talrijke interessante activiteiten rond historische onderwerpen. Één avond per jaar organiseert het Davidsfonds over heel Vlaanderen meer dan 220 activiteiten rond geschiedenis: rondleidingen, lezingen, evocaties, tentoonstellingen ... Zo laten we het ruime publiek kennismaken met het gevarieerde aanbod en voor eens en altijd duidelijk maken dat geschiedenis niet saai hoeft te zijn. Met meer dan 220 activiteiten is De Nacht een van de grootste culturele eendagsevenementen in Vlaanderen.

Het thema 'Naar men zegt...' verzamelt alle facetten van mondelinge geschiedenis. Want geschiedenis is meer dan geschreven bronnen. Oude verhalen, legendes, spreekwoorden, straatnamen, verloren gewaande liederen, bedreigde dialecten, getuigenissen enz. behoren evenzeer tot ons erfgoed. Iedereen komt wel eens in contact met mondelinge geschiedenis. Dat garandeert een erg toegankelijk programma, dat een ruim publiek aantrekt. Het is een zeer veelzijdig thema met heel wat invalshoeken. Mondeling erfgoed is een onuitputtelijke bron, want overal vindt u verhalen.

Naast de Nacht van de Geschiedenis vindt op 18 maart ook weer De Nacht van de Historische Film plaats. In 8 Vlaamse kinopoliscomplexen kan u genieten van twee historische films, ingeleid door bekende regisseurs en filmrecensenten.

Hou dus alvast 18 maart vrij in uw agenda en hou onze website in de gaten. Vanaf januari vindt u op www.davidsfonds.be/nacht alle informatie om er een boeiende avond van te maken.

Ann Degeest
Stafmedewerker Geschiedenis
Davidsfonds vzw
Blijde-Inkomststraat 79-81
3000 Leuven
Tel.: 016/310.600
Fax: 016/310.608

All In. Cultureel Erfgoed voor het Hele Gezin

Vlaanderen telde in 2005 zo'n 1 miljoen gezinnen, met één of meerdere kinderen. Een groot potentieel publiek, ook voor erfgoedorganisaties. Heemkringen, archieven of musea kunnen dus er zeker belang bij hebben om een gezinsvriendelijke werking uit te bouwen.

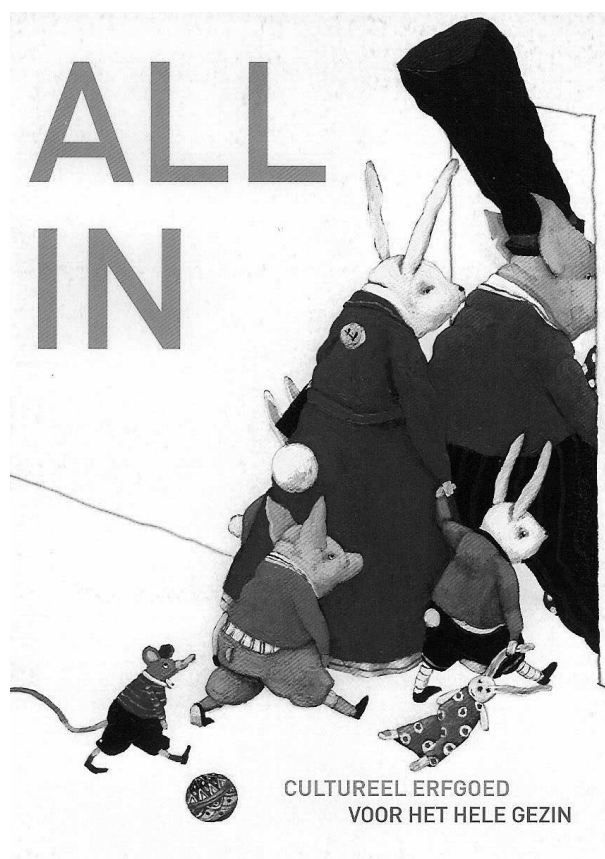
Nu is er een brochure **All In. Cultureel Erfgoed voor het Hele Gezin**, met allerlei tips voor gezinsvriendelijke activiteiten. Met bijhorend spel kan je de theorie omzetten naar de praktijk. De brochure en het spel zijn gerealiseerd door het coördinatieteam van de Erfgoeddag en de Gezinsbond.

Waarom deze brochure?

Publieksonderzoek toonde aan dat Erfgoeddag maar weinig gezinnen trekt. Deze conclusie gaf veel stof tot nadenken: komt dit omwille van het *aanbod*, het *imago* van Erfgoeddag of door de *infrastructuur* van de vele erfgoedspelers? Of net een combinatie van dit alles? Op deze vragen moet het coördinatieteam van Erfgoeddag alsnog het antwoord schuldig blijven – er is meer onderzoek nodig. Toch wilde het niet bij de pakken blijven zitten. Met de brochure en het spel wil men de erfgoedorganisaties al een eerste helpende hand reiken.

In première

De brochure werd in oktober 2007 voorgesteld tijdens enkele infosessies voor de komende Erfgoeddag. De aanwezigen werden er gevraagd om te bedenken hoe ze hun activiteiten kindvriendelijker kunnen maken. Deze sessies resulteerden niet alleen in een waaier aan ideeën om het aanbod, de infrastructuur en de communicatie gezinsvriendelijker te maken. Ook hebben ze het draagvlak vergroot voor gezinsvriendelijke activiteiten. De resul-

taten van deze sessies vind je terug op de website van Erfgoeddag.

Interesse?

De brochure en het spel kan je gratis downloaden op de websites van Erfgoeddag en Culturele Biografie Vlaanderen vzw:

www.erfgoeddag.be
www.culturelebiografie.be